

Hodnotenie strednodobých rozpočtových cieľov na roky 2017 až 2020

Analytický dokument

jún 2017

© Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť, 2017

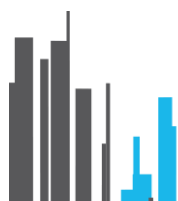
Táto správa prezentuje oficiálne stanoviská Rady pre rozpočtovú zodpovednosť v súlade s jej mandátom stanoveným v zákone č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti.

Táto publikácia je dostupná na internetovej stránke RRZ (<http://www.rozpocctovarada.sk>).

Copyright ©

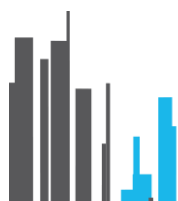
Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť rešpektuje všetky práva tretích strán, najmä práva chránené autorským právom (informácie alebo údaje, štylistika a znenie textov do tej miery ak majú individuálny charakter). Publikácie Kancelárie RRZ s odkazom na autorské práva (©Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť, Kancelária RRZ, Secretariat of the Council for Budget Responsibility/Secretariat of the CBR, Slovakia/year, alebo podobne) smú byť použité (reprodukované, odkaz na internete, a pod.) len za podmienky, že bude správne uvedený zdroj. Všeobecné informácie a údaje publikované bez odkazu na autorské práva smú byť publikované bez uvedenia zdroja. Pokiaľ sú informácie a údaje jednoznačne získané zo zdrojov tretích strán, používateľ takýchto informácií a údajov je povinný rešpektovať existujúce práva, prípadne je povinný si získať povolenie na použitie samostatne.

Pripomienky alebo komentáre k správe sú vítané na e-mailovej adrese sekretariat@rrz.sk.

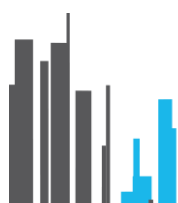
Obsah

1. Strednodobé rozpočtové ciele	5
1.1 Saldo a hrubý dlh verejnej správy	5
1.2 Opatrenia na splnenie strednodobých cieľov	7
2. Hodnotenie reálnosti dosiahnutia rozpočtových cieľov	9
2.1 Identifikované riziká a zdroje ich krytia	9
2.2 Štrukturálne saldo a konsolidačné úsilie vlády	17
3. Hodnotenie rozpočtu vo vzťahu k fiškálnym pravidlám	20
Príloha č. 1 – Makroekonomické predpoklady	21
Príloha č. 2 – Predpoklady použité pri odhade rizík	22
Príloha č. 3 – Porovnanie rizík na rok 2017	28
Príloha č. 4 – Prognóza daňových a odvodových príjmov	29
Príloha č. 5 – Saldo VS v základnom scenári – odhad RRZ	30
Príloha č. 6 – Zoznam jednorazových opatrení	32
Príloha č. 7 – Bilancia príjmov a výdavkov verejnej správy	34
Príloha č. 8 – Štruktúra a vývoj výdavkov verejnej správy	36
Príloha č. 9 – Hospodárenie subjektov verejnej správy	37

Zoznam boxov, tabuliek a grafov

Box 1: Porovnanie odhadov štrukturálneho salda verejnej správy	17
Tab 1: Ciele v oblasti salda a dlhu verejnej správy	5
Tab 2: Štrukturálne saldo podľa MF SR	6
Tab 3: Potreba opatrení na splnenie cieľa	7
Tab 4: Riziká a zdroje ich krytia v rokoch 2017 až 2020	10
Tab 5: Riziká spojené s dosiahnutím rozpočtových cieľov	14
Tab 6: Odhad salda podľa subsektorov verejnej správy	14
Tab 7: Predpoklady vývoja hrubého dlhu verejnej správy	15
Tab 8: Zmena štrukturálneho salda VS v rokoch 2017 až 2020	18
Tab 9: Makroekonomická prognóza VpMP z februára 2017	21
Tab 10: Predpokladaný príjem z dividend 2017-2020	22
Tab 11: Odhad príjmov z emisných kvót v rokoch 2017 až 2020	23
Tab 12: Odhad rizika z príjmov z emisných kvót v porovnaní s programom stability	24
Tab 13: Vývoj výdavkov na zdravotnú starostlivosť a hospodárenie nemocníc	24
Tab 14: Odhad rizika v sektore zdravotníctva voči programu stability	24
Tab 15: Výpočet odhadu výšky kapitálových výdavkov ŠR v roku 2017	25
Tab 16: Odhad rizika pri kapitálových výdavkoch štátneho rozpočtu	26
Tab 17: Porovnanie čerpania prostriedkov EÚ a výdavkov na spolufinancovanie	26
Tab 18: Odhad úspory vo výdavkoch na sociálne dávky	27
Tab 19: Prehľad rizík a rezerv rozpočtu na rok 2017	28
Tab 20: Úprava salda VS a hrubého dlhu v základnom scenári	30
Tab 21: Zmena štrukturálneho salda VS v NPC scenári	30
Tab 22: Jednorazové vplyvy v rokoch 2016-2020	32
Tab 23: Štruktúra a vývoj výdavkov verejnej správy	34
Tab 24: Bilancia príjmov a vývoj výdavkov verejnej správy	34
Tab 25: Štruktúra a vývoj výdavkov verejnej správy	36
Tab 26: Hospodárenie subjektov verejnej správy	37
Graf 1: Porovnanie rozpočtových cieľov – saldo rozpočtu	6
Graf 2: Zmeny v prognóze hrubého dlhu	6
Graf 3: Porovnanie cieľov fiškálneho rámca voči NPC scenáru	7
Graf 4: Opatrenia na splnenie cieľov fiškálneho rámca	7
Graf 5: Opatrenia na dosiahnutie rozpočtových cieľov - porovnanie voči NPC	8
Graf 6: Výdavky ŠR z prostriedkov EÚ	13
Graf 7: Výdavky ŠR na spolufinancovanie k prostriedkom EÚ	13
Graf 8: Scenáre vývoja hrubého dlhu	16
Graf 9: Produkčná medzera v rokoch 2013 až 2020	18
Graf 10: Štrukturálne saldo VS v rokoch 2015 až 2020	18
Graf 11: Prognóza ekonomického rastu SR	21
Graf 12: Prognózy rastu najväčších krajín eurozóny	21
Graf 13: Porovnanie aktuálnej prognózy RRZ voči schválenému rozpočtu VS na rok 2017	29
Graf 14: Porovnanie aktuálnej prognózy RRZ voči VpDP z februára 2017	29

1. Strednodobé rozpočtové ciele

Program stability SR na roky 2017 až 2020¹ predstavuje nový fiškálny rámec verejnej správy na nadchádzajúce obdobie. Obsahuje prvé informácie o smerovaní fiškálnej politiky, stanovuje cieľovú hodnotu deficitov verejnej správy na príslušné obdobie a potrebnú výšku opatrení nevyhnutných na splnenie deklarovaných rozpočtových cieľov. Aktuálny fiškálny rámec reflektuje zámery vlády definované v jej programovom vyhlásení.

1.1 Saldo a hrubý dlh verejnej správy

Vládou navrhnuté ciele salda verejnej správy vychádzajú z aktuálneho odhadu deficitu na rok 2017 vo výške 1,24 % HDP². V ďalšom období sa predpokladá postupné znižovanie deficitu, pričom vyrovnané hospodárenie je naplánované na rok 2019. **Strednodobý rozpočtový cieľ** (štrukturálny deficit najviac vo výške 0,5 % HDP³) by **podľa prepočtov ministerstva financií mal byť dosiahnutý v roku 2018.**

Tab 1: Ciele v oblasti salda a dlhu verejnej správy (ESA2010, % HDP)

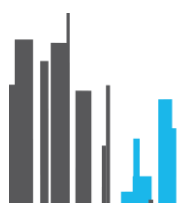
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. Rozpočet VS na roky 2016-2018	-2,49	-1,93	-0,42	0,00		
2. Rozpočet VS na roky 2017-2019	-2,97	-1,93	-1,29	-0,44	0,16	
3. Fiškálny rámec VS (PS 2017-2020)	-2,74	-1,68	-1,29	-0,50	0,00	0,00
4. zmena cieľa (salda VS) voči RVS 2017-2019 (3-2)	0,23	0,25	0,00	-0,06	-0,16	
1. Hrubý dlh VS (RVS 2016-2018)	52,8	52,1	51,3	48,9		
2. Hrubý dlh VS (RVS 2017-2019)	52,9	53,5	52,7	51,4	49,1	
3. Hrubý dlh VS (PS 2017-2020)	52,5	51,9	51,8	49,9	48,0	46,0
4. zmena prognózy dlhu voči RVS 2017-2019 (3-2)	-0,4	-1,6	-1,0	-1,5	-1,1	
označenie R v rokoch 2017-2019 znamená rozpočtovanú hodnotu uvedenú v RVS 2017-2019 na príslušné roky, resp. PS 2017-2020.						Zdroj: MFS SR
p.m. zmena cieľa - salda VS (3-1)	-0,25	0,25	-0,87	-0,50		

Stanovené ciele vychádzajú z pravidiel preventívnej časti Paktu stability a rastu (SGP) a spoločnej európskej metodiky výpočtu štrukturálneho salda. Oproti schválenému rozpočtu verejnej správy na roky 2017 až 2019 sa **ciele mierne zhoršili**. V roku 2018 by mal deficit VS dosiahnuť výšku 0,5 % HDP, čo predstavuje uvoľnenie cieľa o 0,06 % HDP. V roku 2019 mala vláda pôvodne naplánované prebytkové hospodárenie, pričom podľa aktuálneho návrhu by v rokoch 2019 a 2020 mala verejná správa hospodáriť vyrovnané. Štrukturálny deficit na úrovni strednodobého rozpočtového cieľa (tabuľka 2) by mal byť dosiahnutý v roku 2018. Revidované

¹ Stanovisko RRZ hodnotiace strednodobé rozpočtové ciele vychádza z [Programu stability Slovenskej republiky na roky 2017 až 2020](#) schváleného vládou dňa 26. apríla 2017, ktorý je predkladaný Európskej komisii ako záväzný dokument vyplývajúci z požiadaviek Paktu stability a rastu.

² Aktuálny odhad deficitu VS na rok 2017 je nižší ako jeho cieľová hodnota (1,29 % HDP) vychádza z prognózy Výboru pre makroekonomické prognózy a Výboru pre daňové prognózy z februára 2017 (podľa nej sa očakáva vyšší výber odvodov), ako i priebežného vývoja ostatných príjmov a výdavkov VS.

³ Splnenie tohto cieľa by okrem splnenia pravidla preventívnej časti Paktu stability a rastu znamenalo dosiahnutie vyrovnaného rozpočtu definovaného v národnej legislatíve (implementácia tzv. fiškálneho kompaktu) aj po zohľadnení odlišnej metodiky odhadu cyklickej zložky a jednorazových vplyvov.

fiškálne ciele sú podľa Európskej komisie⁴ vo všeobecnosti v súlade s európskymi fiškálnymi pravidlami.

Tab 2: Štrukturálne saldo podľa MF SR (ESA2010, % HDP)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. Saldo verejnej správy	-2,74	-1,68	-1,24	-0,50	0,00	0,00
2. Cyklická zložka (MF SR)	-0,42	-0,25	-0,23	-0,10	0,24	0,37
3. Jednorazové efekty (MF SR)	0,00	-0,04	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Štrukturálne saldo (1-2-3)	-2,32	-1,39	-1,01	-0,40	-0,24	-0,37
Zmena štrukturálneho salda (Δ)	-0,12	0,93	0,38	0,61	0,16	-0,13

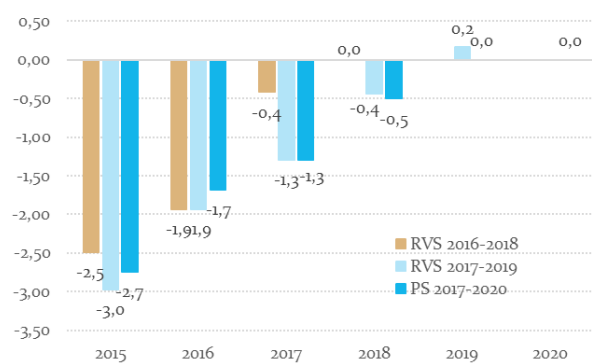
p.m. požadovaná konsolidácia podľa EK*

* Podľa hodnotenia EK z 22.5.2017 predstavuje požadovaná konsolidácia 0,5 % HDP v roku 2017 a 0,5 % HDP v roku 2018. EK nepublikuje kompletne prognózy za horizontom roku 2018, hodnoty na roky 2019 a 2020 preto nie sú známe.

Zdroj: MF SR

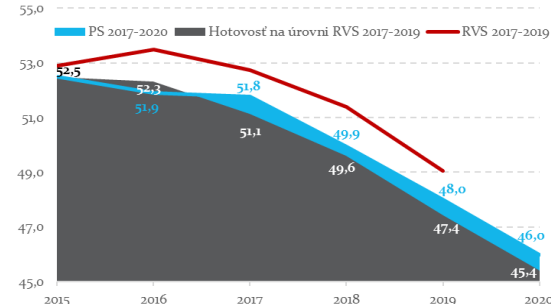
Splnenie stanovených rozpočtových cieľov by viedlo k postupnému poklesu hrubého dlhu z úrovne 51,9 % HDP v roku 2016 na úroveň 46,0 % HDP v roku 2020. V strednodobom horizonte by teda dlh mal poklesnúť o 5,9 p. b. Fiškálny rámec neuvažuje so žiadnymi mimoriadnymi príjmami. V porovnaní so schváleným rozpočtom na roky 2017-2019 bol dlh na konci roku 2016 výrazne nižší, čo sa premietlo aj do prognózy v ďalších rokoch (graf 2). Pokles čiastočne kompenzuje vyššia úroveň hotovostnej rezervy v jednotlivých rokoch a mierne uvoľnenie rozpočtových cieľov na roky 2018 a 2019. Ak by sa hotovostná rezerva udržala v rokoch 2017 až 2019 na úrovni schváleného rozpočtu, aktuálna prognóza hrubého dlhu by bola na konci roku 2020 nižšia o 0,6 percentuálnych bodov.

Graf 1: Porovnanie rozpočtových cieľov – saldo rozpočtu (% HDP)

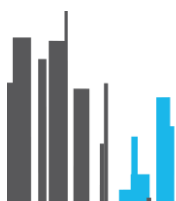
Zdroj: MF SR

Graf 2: Zmeny v prognóze hrubého dlhu (% HDP)

Zdroj: MF SR, RRZ

⁴ Podľa hodnotenia Európskej komisie z 22. mája 2017 existuje riziko odchýlky od smerovania k strednodobému cieľu v roku 2017. Podľa Rady by malo byť Slovensko pripravené prijať dodatočné opatrenia na splnenie cieľa v roku 2017 a ďalšie opatrenia budú potrebné aj na splnenie cieľa v roku 2018. EK: „Overall, the Council is of the opinion that Slovakia needs to stand ready to take further measures to ensure compliance in 2017 and that further measures will be needed in 2018 to comply with the provisions of the Stability and Growth Pact.“

1.2 Opatrenia na splnenie strednodobých cieľov

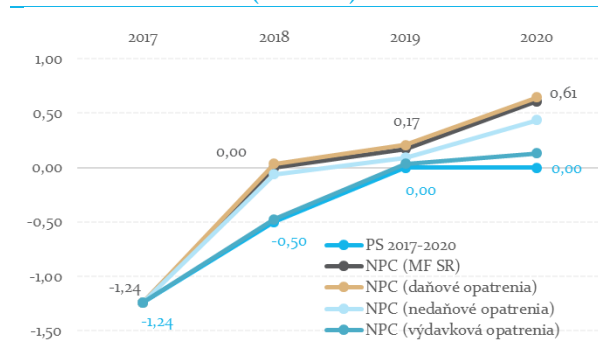
MF SR pri zostavovaní scenára nezmenených politík vychádza z aktuálneho odhadu deficitu verejnej správy v roku 2017 vo výške 1,24 % HDP. Za predpokladu, že by sa neuskutočnili žiadne nové opatrenia po roku 2017, verejné financie by sa vyvíjali v závislosti od existujúcej legislatívy a rozpočtové položky by boli determinované výlučne makroekonomickým vývojom, **by verejná správa mohla hospodáriť vyrovnané v roku 2018. Prebytky by bolo možné vykázať v rokoch 2019 a 2020, a to na úrovni 0,17 % HDP, resp. 0,61 % HDP.**

Tab 3: Potreba opatrení na splnenie cieľa (ESA2010, % HDP)

	2017	2018	2019	2020
2. Rozpočet VS na roky 2017-2019	-1,29	-0,44	0,16	
1. Fiškálny rámec VS podľa MF SR	-1,29	-0,50	0,00	0,00
2. Saldo VS podľa NPC (MF SR)	-1,24	0,00	0,17	0,61
3. Opatrenie na dosiahnutie cieľa (1-2)	0,00	-0,50	-0,17	-0,61
(potreba opatrení na dosiahnutie cieľa v mil. eur)		-447,2	-161,6	-614,5
Zdroj: MF SR				
medziročná zmena		-0,50	0,33	-0,44

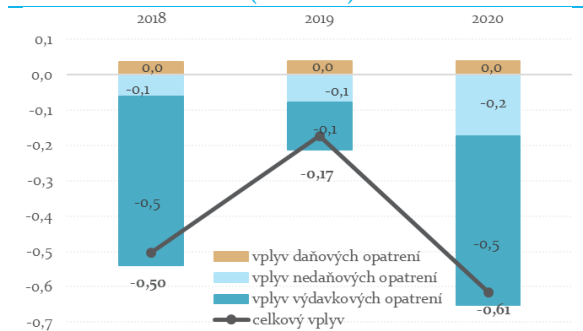
Návrh fiškálneho rámca VS obsahuje opatrenia, ktoré zhoršujú saldo oproti NPC scenáru o 0,5 % HDP v roku 2018, v ďalších rokoch o 0,2 % HDP, resp. 0,6 % HDP. Za predpokladu, že sa v roku 2018 prijmu trvalé opatrenia, na splnenie cieľov v ďalších rokoch bude potrebná konsolidácia vo výške 0,3 % HDP.

Graf 3: Porovnanie cieľov fiškálneho rámca voči NPC scenáru (% HDP)

Zdroj: MF SR

Graf 4: Opatrenia na splnenie cieľov fiškálneho rámca (% HDP)

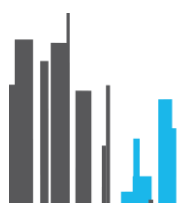

Zdroj: MF SR,

Daňové príjmy v rokoch 2018 až 2020 **mierne vzrastú**, pričom jediným opatrením zvyšujúcim príjmy je plánované zvýšenie povinného poplatku za udržiavanie núdzových zásob ropy a ropných výrobkov týkajúce sa Agentúry pre núdzové zásoby ropy a ropných produktov.

V rámci nedaňových príjmov sa uvažuje s poklesom príjmov vo výške 0,1 % HDP v rokoch 2018 2019 a 0,2 % HDP v roku 2020, a to v dôsledku nižších tržieb zdravotníckych zariadení, pričom dôvody nie sú detailnejšie vysvetlené.

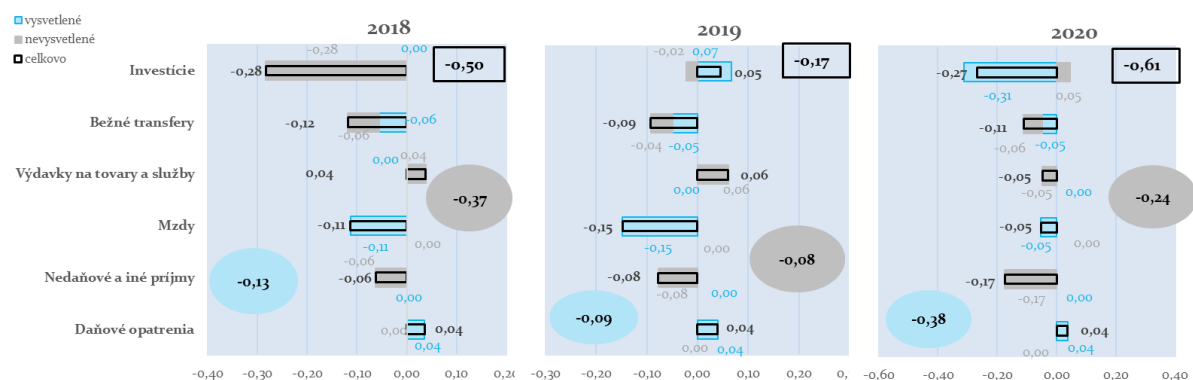
Výdavkové opatrenia sa dotknú kompenzácií zamestnancov (zvýšenie plátov pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov regionálneho a vysokého školstva v súlade

s programovým vyhlásením vlády, ako i valorizácia platov štátnych zamestnancov). V rámci bežných transferov je zohľadnené prepočítanie penzií starodôchodcov, ktorým boli priznané dôchodky pred rokom 2004. Avizované sú kapitálové investície na obnovu vozového parku dopravných podnikov z vlastných zdrojov, rovnako sa počíta s vyššími výdavkami v rezorte obrany. Na významné investície sú v návrhu fiškálneho rámca vytvorené rezervy. **Výdavkové opatrenia zhoršujú saldo VS o 0,5 % HDP v roku 2018, v roku 2019 o 0,1 % HDP a o 0,5 % HDP v roku 2020.**

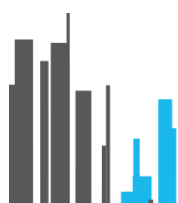
Nasledujúci graf prezentuje plánované opatrenia na dosiahnutie rozpočtových cieľov. Jednotlivé príjmové a výdavkové opatrenia rozlišuje v závislosti od toho, či sú detailnejšie popísané. Časť opatrení je v navrhnutom fiškálnom rámci bližšie vysvetlená (údaje znázornené modrou farbou). Na príjmovej strane chýba popis opatrení, na základe ktorých by sa dosiahli vyššie nedaňové príjmy. Rovnako nie sú vysvetlené úspory v investíciách. Vyššie, nešpecifikované výdavky budú realizované v medzispotrebe a bežných transferoch.

Graf 5: Opatrenia na dosiahnutie rozpočtových cieľov - porovnanie voči NPC scenáru podľa Programu stability SR na roky 2017-2020 (% HDP)

Pozn: Kladné hodnoty zlepšujú a záporné hodnoty zhoršujú saldo verejnej správy oproti NPC scenáru.

Zdroj: MF SR, RRZ

2. Hodnotenie reálnosti dosiahnutia rozpočtových cieľov

RRZ pripravuje stanovisko k Programu stability SR na roky 2017 – 2020 v súlade s jej úlohami vyplývajúcimi zo zákona o rozpočtovej zodpovednosti⁵. Cieľom RRZ je poskytnúť nezávislý pohľad na rozpočet počas všetkých dôležitých fáz jeho prípravy a posúdiť, či je aktuálne nastavenie fiškálnej politiky postačujúce na dosiahnutie stanovených cieľov a súčasne identifikovať prípadné riziká, ktoré by bolo nutné následne dodatočnými opatreniami eliminovať.

Návrh strednodobých cieľov na roky 2018-2020 vychádza z makroekonomických predpokladov schválených Výborom pre makroekonomické prognózy a z prognózy daňových a odvodových príjmov schválených Výborom pre daňové prognózy vo februári 2017.

Hodnotenie RRZ v tejto časti materiálu spočíva v identifikovaní rizík a možných zdrojov ich krytia vyplývajúcich z prípadného odlišného makroekonomického vývoja, prognózy daní alebo veľkosti a povahy prijímaných opatrení, čo umožní odhadnúť vývoj salda a hrubého dlhu verejnej správy v strednodobom horizonte. Odhad sa potom porovná s cieľmi vlády, čo vymedzí veľkosť dodatočných opatrení, ktoré je potrebné prijať. Súčasťou hodnotenia je aj odhad štruktúrného salda s vyjadrením príspevku trvalých opatrení vlády a scenára nezmenených politík.

2.1 Identifikované riziká a zdroje ich krytia

Odhad rizík a zdrojov ich krytia vychádza z informácií zverejnených v Programe stability SR na roky 2017 až 2020 a dodatočne vyžiadaných údajov a informácií od ministerstva financií, ktoré pomohli lepšie vyčíslieť riziká. Ministerstvo hospodárstva SR⁶ neposkytlo odpovede na otázky RRZ k odhadu príjmov z dividend.

Riziká a zdroje ich krytia sú popísané osobitne z pohľadu salda, hrubého dlhu verejnej správy a čistého bohatstva, čo pri aktuálne dostupných informáciách umožnilo zostaviť odhad vývoja deficitu a hrubého dlhu v strednodobom horizonte. Tento **odhad vychádza z predpokladu, že nebudú prijaté žiadne dodatočné opatrenia a predstavuje východisko hodnotenia strednodobých rozpočtových cieľov zo strany RRZ.**

Z makroekonomickej prognózy Výboru pre makroekonomické prognózy z februára 2017 podľa RRZ nevyplývajú žiadne významné riziká (viac v prílohe č. 1).

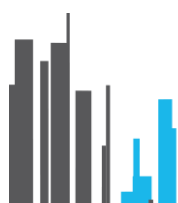
Vplyvy na saldo verejnej správy

Riziká a možné zdroje ich krytia s vplyvom na saldo verejnej správy v roku 2017 RRZ odhadla v porovnaní so schváleným rozpočtom⁷ a odhadom vlády prezentovaným v programe stability.

⁵ Zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti, čl. 4, ods. 1, písmeno d).

⁶ Otázky a odpovede jednotlivých inštitúcií sú zverejnené spolu s týmto materiálom.

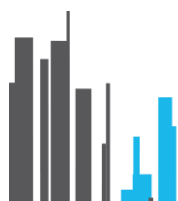
⁷ Ide o Rozpočet verejnej správy na roky 2017 až 2019.

V prípade rokov 2018 až 2020 sa odhadujú voči príjmom a výdavkom z fiškálneho rámca programu stability.

Tab 4: Riziká a zdroje ich krytia v rokoch 2017 až 2020 (ESA2010, mil. eur)

	2017 R	2017 O	2018	2019	2020
Saldo rozpočtu podľa PS 2017-2020 v mil. eur*	-1 083	-1 049	-447	0	0
Saldo rozpočtu podľa PS 2017-2020 v % HDP*	-1,3	-1,2	-0,5	0,0	0,0
Riziká spolu:	-962	-833	-500	-679	-363
1. Nadhodnotenie nedaňových príjmov:	-197	-197	-171	-175	-174
- príjmy z dividend (SPP, VSE, ZSE)	-119	-119	-112	-118	-118
- príjmy z predaja emisných kvót	-61	-61	-59	-57	-56
- príjmy z administratívnych poplatkov (ŽSR)	-17	-17	0	0	0
2. Korekcie voči fondom EÚ	-186	-154	bez kvantifikácie		
3. Podhodnotenie výdavkov štátneho rozpočtu	-291	-138	0	-225	0
- zvýšenie plátov v štátnej správe a školstve	-161	0	0	0	0
- výdavky na tovary a služby	14	0	0	0	0
- ostatné bežné výdavky	-8	0	0	0	0
- kapitálové výdavky	-136	-138	0	-225	0
4. Podhodnotenie výdavkov v zdravotníctve	-263	-225	-178	-116	-17
- výdavky na zdrav. starostlivosť a hospodárenie nemocníc	-238	-200	-153	-91	8
- splátky záväzkov voči akcionárom súkromných ZP	-25	-25	-25	-25	-25
5. Vplyv vyšších výdavkov samospráv	15	0	bez kvantifikácie		
6. Príjmy Agentúry pre núdzové zásoby ropy	-30	-4	-30	-36	-36
7. Daňové príjmy	-11	-114	-120	-128	-136
8. Vplyv čerpania EÚ fondov na saldo subjektov mimo štátneho rozpočtu	bez kvantifikácie				
9. Výdavky v rezorte obrany podliehajúce utajeniu	bez kvantifikácie				
10. Rekapitalizácia dlhodobých podnikov	bez kvantifikácie				
11. Posun rekonštrukcie Slovenskej národnej galérie	bez kvantifikácie		bez kvantifikácie		
Zdroje krytia rizík:	747	603	-60	122	174
1. Úspora na spolufinancovaní	167	167	-89	100	125
2. Úspory na sociálnych dávkach	46	56	28	22	48
3. Krytie rizík z rezerv:	493	332	0	0	0
- rezerva na riešenie vplyvov nových zákonných úprav	22	22	-	-	-
- rezerva na rok 2017	50	50	-	-	-
- rezerva na prostriedky EÚ a odvody EÚ	186	186	-	-	-
- rezerva na hospodárenie zdravotníckych zariadení	74	74	-	-	-
- nešpecifikované rezervy	161	0	-	-	-
4. Úspora na odvode do rozpočtu EÚ	41	25	0	0	0
5. Ostatné vplyvy**	0	23	0	0	0
Zmeny úrok. nákladov z dôvodu rizík a zdrojov ich krytia	20	0	0	-5	-5
Celkový vplyv rizík na saldo VS:	-188	-223	-561	-562	-193
Saldo rozpočtu po zohľadnení rizík RRZ v mil. eur	-1 278	-1 278	-1 007	-562	-193
Saldo rozpočtu po zohľadnení rizík RRZ v % HDP	-1,5	-1,5	-1,1	-0,6	-0,2

* ide o vyčíslenie rizík v porovnaní s odhadom salda prezentovaným v programe stability (deficit vo výške 1,24 % HDP)

Zdroj: RRZ

** RRZ pri identifikácii a odhade najvýznamnejších rizík na rok 2017 vychádza zo schváleného rozpočtu na rok 2017. Rozdiel voči odhadu vlády na rok 2017 tvoria iné, v tabuľke neuvedené faktory s relatívne nízkymi vplyvmi.

Pozn.: znamienka vyjadrujú vplyv na saldo VS

Tabuľka 4 sumarizuje riziká⁸ s vplyvom na saldo verejnej správy a zdroje ich krytia:

- **Riziká v rokoch 2017 až 2020⁹**

V odhade rizík spojených s **príjmami z dividend** nedošlo k významným zmenám v porovnaní s hodnotením RVS 2017–2019. Spresnilo sa riziko výpadku príjmov z dividend od spoločnosti VSE Holding. Odhadované riziko výpadku príjmov z dividend od SPP zostáva nezmenené. V roku 2017 sa zaktualizovala odhadovaná výška dividend od spoločnosti ZSE na základe skutočného výsledku hospodárenia v roku 2016.

Odhad **príjmov z predaja emisných kvót** bol zaktualizovaný na základe skutočnej priemernej ceny aukcií v roku 2016. Riziká naďalej pretrvávajú najmä z toho dôvodu, že rozpočtované príjmy nie sú vyčíslené v súlade s metodikou ESA 2010¹⁰. Riziká z **administratívnych poplatkov ŽSR** v roku 2017 pretrvávajú v nezmenenej výške.

V roku 2017 vláda uvažuje s **korekciami** vo výške 32 mil. eur, odhad RRZ zostáva nezmenený (vo výške vytvorenej rezervy v sume 186 mil. eur). V ďalších rokoch nie sú korekcie zahrnuté vo fiškálnom rámci. Vzhľadom na to, že prebieha posudzovanie a uzatváranie projektov 2. programového obdobia, naďalej pretrváva riziko ďalších korekcií. V súčasnosti však nie je možné odhadnúť ich potenciálny vplyv a obdobie, kedy sa negatívne prejavia v deficite. RRZ preto v rokoch 2018 až 2020 uvádza riziko bez kvantifikácie.

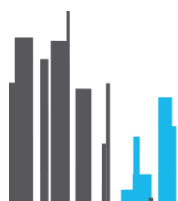
V rámci **štátneho rozpočtu** RRZ identifikovala riziko z **kapitálových výdavkov** vo výške 135 mil. eur v roku 2017 a 224 mil. eur v roku 2019. Pri odhade na rok 2017 RRZ vychádzala z predpokladu zachovania miery využitia prostriedkov presunutých z predchádzajúcich rokov ako aj podielu nevyužitých rozpočtovaných prostriedkov na priemerných hodnotách za obdobie 2012–2016. Riziko v roku 2019 RRZ vyčíslila na základe zachovania podielu výdavkov na HDP na úrovni priemeru rokov 2009 až 2017. K posunu rizík medzi jednotlivými rokmi, prípadne až za horizont fiškálneho rámca môže dôjsť v prípade, že sa kapitálové výdavky v miere väčšej ako v minulosti posunú do ďalších rokov. RRZ v súčasnosti neidentifikovala riziká v **mzdových výdavkoch a výdavkoch na tovary a služby**.

Vzhľadom na to, že skutočné **výdavky v zdravotníctve** v roku 2016 boli vyššie ako sa odhadovali pri schvaľovaní rozpočtu na roky 2017 až 2019, RRZ premietla nárast výdavkov a horšie hospodárenie nemocníc do odhadu rizika na roky 2017 až 2020. V roku 2017 dosahuje riziko 225 mil. eur voči odhadu vlády a v ďalších rokoch sa znižuje.

⁸ Spôsob výpočtu jednotlivých rizík je uvedený v prílohe č. 2.

⁹ Väčšina rizík (s výnimkou daňových príjmov a posunu v rekonštrukcii Slovenskej národnej galérie) bola identifikovaná pri hodnotení Rozpočtu verejnej správy na roky 2017 až 2019 z decembra 2016, pričom došlo k ich spresneniu na základe výsledkov hospodárenia v roku 2016. Porovnanie zmien v rizikách je uvedené v prílohe č. 3.

¹⁰ Napriek tomu, že zmenu metodiky vykazovania príjmov z predaja emisných kvót prvýkrát aplikoval Štatistický úrad SR v októbri 2015, v programe stability z apríla 2017 nebol tento nový prístup zohľadnený.

V prípade **hospodárenia samospráv** RRZ zohľadnila lepšie ako očakávané hospodárenie obcí v roku 2016, pričom v súčasnosti nekvantifikuje veľkosť rizík voči odhadu vlády v programe stability. Riziká v strednodobom horizonte existujú najmä z toho, že sa po výraznom spomalení v roku 2016 očakáva rozbeh čerpania prostriedkov z fondov EÚ, čo si vyžiada prostriedky na spolufinancovanie a predfinancovanie z vlastných prostriedkov. Zároveň je možné očakávať aj nárast vlastných výdavkov obcí na investície z veľmi nízkej úrovne v roku 2016.

RRZ identifikuje voči **daňovej prognóze** zapracovanej vo fiškálnom rámci negatívne riziko vo výške 114 mil. eur (0,1 % HDP) v roku 2017 s vplyvom na celom horizonte prognózy. Na aktuálny odhad RRZ v porovnaní s prognózou Výboru pre daňové prognózy pozitívne vplyva vývoj na trhu práce (daň z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti +13 mil. eur a odvody +65 mil. eur). Negatívne riziko je pri DPPO (-65 mil. eur), DPH (-54 mil. eur) a DPFO z podnikania (-41 mil. eur).

Riziko existuje aj v rámci **príjmov Agentúry pre núdzové zásoby ropy a ropné produkty**. Program stability obsahuje opatrenie zvyšujúce daňové príjmy subjektu v sume približne 30 mil. eur ročne od roku 2018 bez bližšieho vysvetlenia. Keďže v súčasnosti ešte neexistuje rozhodnutie o zvýšení odplaty za poskytovanie služieb udržiavania núdzových zásob (jediný zdroj daňových príjmov agentúry) od roku 2018, RRZ tieto príjmy zaradila medzi riziká.

Medzi nevyčíslenými rizikami sú **výdavky v rezorte obrany podliehajúce utajeniu**. Kvôli režimu utajenia nie sú k dispozícii podrobnosti o nákupoch vojenskej techniky a vládou schválenom¹¹ zvyšovaní základného imania spoločnosti Letecké opravovne Trenčín. Po schválení programu stability vláda schválila¹² nákup obrnených a taktických vozidiel v celkovej sume 1,2 mld. eur, pričom podľa doložky vplyvov a vyjadrenia ministerstva financií by mali byť výdavky naplánované na roky 2018 až 2020 (v celkovej sume 242 mil. eur) zahrnuté v rámci limitov kapitoly, a tak nepredstavujú riziko. Zvyšná suma (necelá 1 mld. eur) sa postupne uhradí najneskôr do roku 2029.

Riziko z hľadiska rozdelenia výdavkov medzi jednotlivé roky môžu predstavovať výdavky na **rekonštrukciu Slovenskej národnej galérie**. Rozpočet na roky 2017 až 2019 uvažoval s výdavkami do roku 2018, termín dokončenia rekonštrukcie sa však posunul do polovice roku 2019.

• Zdroje krytia rizík počas rokov 2017 až 2020

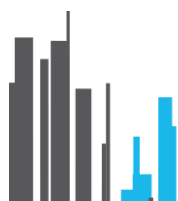
Potenciálnym zdrojom krytia rizík sú **výdavky na spolufinancovanie** k EÚ prostriedkom. RRZ na základe aktuálneho plnenia za prvých päť mesiacov odhaduje v porovnaní s programom stability pomalšie čerpanie prostriedkov, čo je mierne pod úrovňou predpokladov makroekonomickej prognózy z februára 2017¹³. Pri takomto čerpaní by došlo k **úspore výdavkov na spolufinancovanie v rozpätí 100-169 mil. eur ročne**¹⁴. Výnimkou je rok 2018, kedy existuje riziko prekročenia výdavkov o 89 mil. eur. Negatívny vplyv na daňové príjmy

¹¹ Vláda SR schválila dňa 11. apríla 2017 [materiál](#) podliehajúci utajeniu.

¹² Nákup bojových obrnených vozidiel a viacúčelových taktických vozidiel [schválila](#) vláda dňa 17. mája 2017.

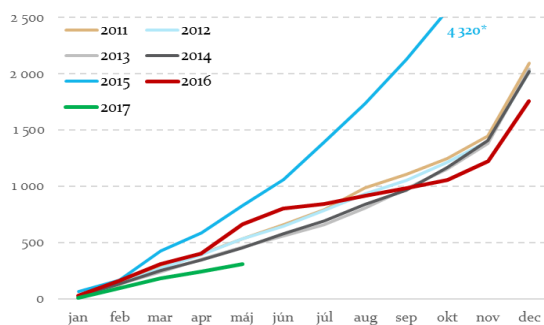
¹³ Makroekonomická prognóza VpMP očakáva v porovnaní s odhadom RRZ vyššie čerpanie EÚ fondov o 22 až 82 mil. eur ročne.

¹⁴ Kvantifikácia nezahrňa prípadné ďalšie úspory z dôvodu nižších výdavkov na vyvolané investície financované z národných zdrojov.

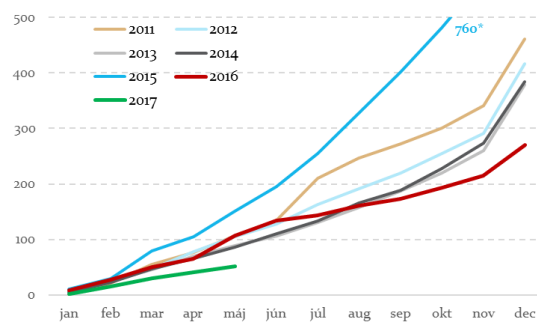

je minimálny (4-14 mil. eur ročne) a je zohľadnený v odhade daňových príjmov. Vyššie čerpanie fondov EÚ by viedlo k poklesu úspory na spolufinancovaní, ale súčasne by sa tieto prostriedky prejavili v lepšom makroekonomickom vývoji spojenom s vyššími daňovými príjmami. Výsledný vplyv by potom bol kombináciou vyšších daňových príjmov a nižších úspor na spolufinancovaní¹⁵.

Graf 6: Výdavky ŠR z prostriedkov EÚ (mil. eur)

Graf 7: Výdavky ŠR na spolufinancovanie k prostriedkom EÚ (mil. eur)

Pozn.: * ide o hodnoty k 31.12.2015, ktoré vzhľadom na mierku osí, nie sú v grafe zobrazované

Zdroj: RRZ, Štátna pokladnica

Vzhľadom na nižšie výdavky v roku 2016 a lepší priebežný vývoj v roku 2017 možno očakávať **úspory vo výdavkoch na sociálne dávky**. Úspory v rozpätí 40 až 60 mil. eur ročne by sa mali dosiahnuť vo výdavkoch na dávky v hmotnej núdzi a na kompenzácie ZŤP. Naopak, vyššie výdavky v rozpätí 3 až 16 mil. eur ročne RRZ očakáva pri dávke v nezamestnanosti.

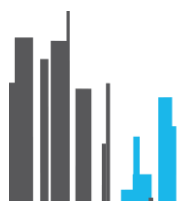
V roku 2017 sa očakáva **úspora na odvode** do rozpočtu EÚ. RRZ vo svojom odhade zohľadnila údaje zo schváleného rozpočtu Európskej únie na rok 2017¹⁶, na základe ktorých by mohlo v porovnaní s odhadom vlády dôjsť k úspore vo výške 25 mil. eur.

Zdrojom krytia rizík môžu byť aj **rezervy** rozpočtované na rok 2017. V rokoch 2018 až 2020 ministerstvo financií neuviedlo žiadne rezervy zapracované vo fiškálnom rámci. Výdavky na tovary a služby štátneho rozpočtu sú však výrazne vyššie v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi¹⁷, čo naznačuje priestor na dodatočné výdavky oproti scenáru nezmenených politík. Ak by sa týmito výdavkami (rezervami rozpočtu) kryli existujúce riziká zahrnuté v odhade RRZ, znížila by sa potreba dodatočných opatrení na splnenie rozpočtových cieľov.

¹⁵ Za predpokladu, že jedno euro vynaložené na spolufinancovanie je spojené s približne jedným eurom dodatočných daňových príjmov, celkový odhadnutý pozitívny vplyv na saldo sa nezmení. Pri čerpaní prostriedkov z fondov EÚ na úrovni rozpočtu by síce nedošlo k žiadnej úspore na výdavkoch spolufinancovania, došlo by však k zvýšeniu daňových príjmov rozpočtu.

¹⁶ V schválenom [rozpočte Európskej únie na rok 2017](#) (str. 23) sa očakáva v roku 2017 odvod Slovenska vo výške 632 mil. eur, pričom vláda v súčasnosti odhaduje 657 mil. eur.

¹⁷ Výdavky štátneho rozpočtu na tovary a služby (bez EÚ fondov a spolufinancovania) sú v rokoch 2018 až 2020 v rozpätí 1,6 až 1,7 mld. eur, pričom v roku 2017 ich bez rezerv odhaduje vláda vo výške 1,4 mld. eur a v roku 2016 dosiahli 1,3 mld. eur.

Tab 5: Riziká spojené s dosiahnutím rozpočtových cieľov (ESA2010, mil. eur)

	2017	2018	2019	2020
1. Rozpočtové ciele v programe stability	-1 083	-447	0	0
- v % HDP	-1,3	-0,5	0,0	0,0
2. Veľkosť kvantifikovaných rizík	-962	-589	-679	-363
3. Veľkosť možných zdrojov krytia rizík	768	28	117	169
4. Saldo VS po zohľadnení rizík (1+2+3)	-1 278	-1 007	-562	-193
- v % HDP	-1,5	-1,1	-0,6	-0,2
5. Potreba dodatočných opatrení (1-4)	195	561	562	193
- v % HDP	0,2	0,6	0,6	0,2

* Vláda SR odhaduje v roku 2017 deficit verejnej správy vo výške 1,2 % HDP.

Zdroj: MF SR, RRZ

Po zohľadnení kvantifikovaných rizík, možných zdrojov ich krytia a za predpokladu, že vláda neprijme dodatočné opatrenia, by deficit verejnej správy mohol dosiahnuť 1,5 % HDP v roku 2017. Dosiahnutie rozpočtového cieľa si teda vyžiada dodatočné opatrenia v celkovej výške 0,2 % HDP. Keďže riziká sa premietnu aj do ďalších rokov, RRZ odhaduje deficit v roku 2018 vo výške 1,1 % HDP s jeho postupným poklesom na 0,2 % HDP v roku 2020. Deficit by mali vytvárať subjekty ústrednej správy, najmä štátny rozpočet. Naopak, samospráva a fondy sociálneho a zdravotného poistenia by mali dosiahnutými prebytkami prispievať k jeho zlepšeniu.

Tab 6: Odhad salda podľa subsektorov verejnej správy (% HDP)

	2016	2017	2018	2019	2020
Saldo VS po zohľadnení rizík	-1,7	-1,5	-1,1	-0,6	-0,2
- ústredná správa	-1,9	-1,8	-1,4	-0,9	-0,6
- samospráva	0,6	0,3	0,2	0,2	0,2
- fondy sociálneho zabezpečenia	-0,3	0,0	0,0	0,1	0,2

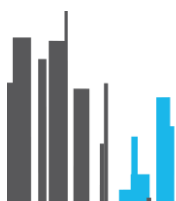
Zdroj: ŠÚ SR, RRZ

Vplyvy na hrubý dlh verejnej správy

Zhoršený odhad deficitov verejnej správy v rokoch 2017 až 2020 v porovnaní s cieľmi vlády prezentovanými v programe stability sa premietne aj do odhadu vývoja hrubého dlhu. Kvantifikované riziká a úprava prognózy v dôsledku nezrovnalostí¹⁸ každoročne zvýšia hrubý dlh v rozpätí od 15 mil. do 733 mil. eur ročne (za predpokladu zachovania rovnakej úrovne hotovostnej rezervy ako v prognóze vlády). Po zahrnutí dodatočných úrokových nákladov¹⁹ by

¹⁸ Najvýznamnejšou nezrovnalosťou je použitie odlišných predpokladov o deficite štátneho rozpočtu v emisnom pláne. Kým rozdiely v rokoch 2017 až 2019 sú vzhľadom na celkovú výšku dlhu zanedbateľné, v roku 2020 presahuje 700 mil. eur (deficit vo výške 1,2 mld. eur vo fiškálnom rámci v porovnaní s 0,5 mld. eur v emisnom pláne). RRZ tieto rozdiely premietla do prognózy dlhu, pričom ich príspevok k nárastu dlhu na konci roku 2020 dosahuje 0,6 perc. bodov pri zachovaní rovnakej hotovostnej rezervy ako v prognóze vlády.

¹⁹ Dodatočné úrokové náklady zohľadňujú vyšší odhad deficitu RRZ oproti programu stability pri aplikovaní predpokladanej úrokovej sadzby na 10-ročné dlhopisy v danom roku.

dlh na konci roku 2020 bol v porovnaní s prognózou vlády vyšší o 1,5 mld. eur, čo predstavuje 1,5 % HDP.

Tab 7: Predpoklady vývoja hrubého dlhu verejnej správy (mil. eur)

	2016	2017	2018	2019	2020
1. Prognóza hrubého dlhu VS	42 053	43 773	44 619	45 629	46 314
- v % HDP	51,9	51,8	50,0	48,0	46,0
2. Dodatočná zmena dlhu:		21	404	378	733
- úprava prognózy o nezrovnalosti		-74	-15	-38	686
- riziká a zdroje ich krytia s vplyvom na saldo VS*		95	419	411	42
- dodatočné hotovostné úrokové náklady		0	0	5	5
3. Hrubý dlh VS po zohľadnení rizík (1+2)	42 053	43 794	45 044	46 431	47 849
- v % HDP	51,9	51,8	50,4	48,9	47,5
p.m. Výnos 10-ročného štátneho dlhopisu (VpMP, feb. 2017)	0,54	0,98	1,25	1,57	1,74

* Na účely odhadu vplyvu na hrubý dlh sa zohľadnili hotovostné vplyvy rizík (nebrali sa do úvahy aktualizácie položky príjmov z predaja emisných kvót a zohľadnili sa príjmy z dividend z mimoriadneho zisku).

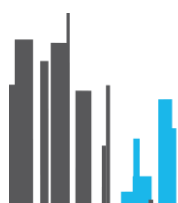
Zdroj : ŠÚ SR, MF SR, RRZ

Nad rámec rizík ovplyvňujúcich saldo verejnej správy môže výšku dlhu ovplyvniť aj **plánované oddĺženie zdravotníckych zariadení**²⁰. V súčasnosti ešte nie sú známe podrobnosti tohto zámeru, z toho dôvodu RRZ prezentuje tento krok ako scenár založený na predpoklade úplného oddĺženia záväzkov po lehote splatnosti ústredných a miestnych zdravotníckych zariadení v roku 2017. Ich záväzky po lehote splatnosti dosiahli na konci roku 2016 sumu takmer 650 mil. eur. Keďže časť záväzkov je voči subjektom verejnej správy, napríklad Sociálnej poisťovni²¹, znižuje sa tým potreba získania zdrojov z finančných trhov. Úplné oddĺženie voči súkromnému sektoru by si vyžadovalo dodatočné prostriedky vo výške približne 440 mil. eur. Ak by zároveň došlo k zníženiu dlhu nemocníc zaznamenaného v maastrichtskom dlhu²², čistý vplyv by dosiahol približne 420 mil. eur (0,5 % HDP). Vplyvy oddĺžovania nemocníc na výšku hrubého dlhu znázorňuje nasledujúci graf. Hrubý dlh sa v porovnaní s rizikovým scenárom RRZ môže zvýšiť o 0,4 % HDP na 48 % HDP na konci roku 2020.

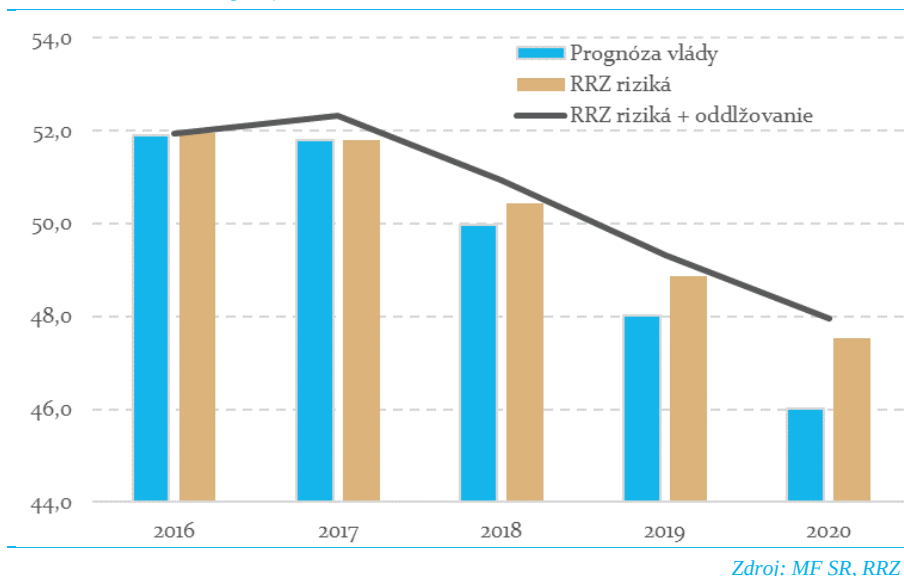
²⁰ Oddĺžovanie by sa podľa zverejnených [informácií](#) malo uskutočniť v priebehu roku 2017, s čím uvažuje aj RRZ vo svojom rizikovom scenári.

²¹ Oddĺženie záväzkov nemocníc môže mať jednorazový pozitívny vplyv na saldo verejnej správy v prípade, že sa odkúpia pohľadávky súkromného sektora za nižšiu ako nominálnu hodnotu alebo ak dôjde k oddĺženiu daňových a odvodových záväzkov voči Sociálnej poisťovni a Finančnej správe SR. Pozitívny vplyv na daňové a odvodové príjmy v metodike ESA2010 vznikne z toho dôvodu, že sa nezaznamenávajú v čase vzniku pohľadávky, ale v čase prijatia hotovostných príjmov (s vopred definovaným časovým posunom), čiže keď dôjde k oddĺženiu. Suma záväzkov po lehote splatnosti nemocníc voči subjektom verejnej správy bola na konci roku 2016 približne vo výške 200 mil. eur, čo môže jednorazovo zlepšiť saldo v roku 2017.

²² Konsolidovaný maastrichtský dlh nemocníc dosahoval 21 mil. eur na konci roku 2017. V súčasnosti nie sú k dispozícii informácie, či tento dlh obsahuje aj záväzky po lehote splatnosti. Väčšinu záväzkov po lehote splatnosti však tvoria záväzky z obchodného styku a tieto nie sú súčasťou maastrichtského dlhu.

Graf 8: Scenáre vývoja hrubého dlhu (% HDP)

Vplyvy na čisté bohatstvo

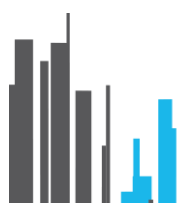
Dlhodobý pohľad cez optiku čistého bohatstva umožní identifikovať také položky rozpočtu, ktorých strednodobý vývoj je odlišný ako v dlhodobom horizonte.

Prvou skupinou sú **položky, ktoré majú v strednodobom horizonte pozitívny vplyv na saldo verejnej správy, ale z dlhodobého hľadiska by mali mať pri správnom nastavení približne neutrálny vplyv na čisté bohatstvo.** Patrí sem schéma vyradovania jadrových zariadení a osobitný odvod vybraných finančných inštitúcií.

- Bilancia príjmov a výdavkov **Národného jadrového fondu** je v súčasnosti každoročne pozitívna, pričom naakumulované prostriedky by sa mali v budúcnosti použiť na náklady spojené s vyradovaním jadrových zariadení.
- Čisté bohatstvo ponúka odlišný pohľad aj na príjmy z **osobitného odvodu vybraných finančných inštitúcií**. Ak sa predpokladá, že prostriedky by mali slúžiť v budúcnosti na krytie rizík vo finančnom sektore, tak pri neutrálnom nastavení príspevkov je vplyv na čisté bohatstvo nulový, aj keď odvod vylepšuje aktuálnu bilanciu verejných financií²³.

Druhou skupinou sú **položky, ktoré môžu mať v strednodobom horizonte pozitívny alebo neutrálny vplyv na saldo verejnej správy, pričom ich negatívne vplyvy na saldo rozpočtu a dlh sa prejavujú v dlhodobom horizonte.** Ide napríklad o fungovanie dlhodobo stratových štátnych podnikov a realizácia nového PPP projektu.

²³ Na jednej strane sú evidované aktíva a na druhej strane potenciálny záväzok z budúcich plnení. V súčasnosti nie je jasná kvantifikácia potenciálnych rizík vo finančnom sektore ani to, či ide o podmienený alebo implicitný záväzok.

- Niektoré **podniky v 100 % vlastníctve štátu** (napríklad Slovenský vodohospodársky podnik, Letisko M. R. Štefánika Bratislava, Hydromeliorácie) dosahujú pravidelne od roku 2010 stratu, pričom ani na základe plánu ich hospodárenia do roku 2019 sa nepredpokladá zmena v tomto trende. Takáto situácia je dlhodobo neudržateľná. V prípade, že štát má záujem zachovať ich fungovanie, v budúcnosti ich bude potrebné rekapitalizovať.
- Schválením realizácie **PPP projektu D4/R7** dôjde okrem úvodných nákladov spojených s jeho prípravou (najmä odkupovanie pozemkov) aj k zvýšeniu výdavkov štátu určených na splácanie projektu **počas 30 rokov**. Prvá platba za dostupnosť by sa mala zrealizovať v roku 2020²⁴. V horizonte do roku 2019 nebudú z titulu realizovanej investície (výstavby) saldo rozpočtu ani dlh ovplyvnené, na rozdiel od situácie, kedy by túto investíciu realizoval priamo štát. Na účely vyčíslenia vplyvu na čisté bohatstvo je preto potrebné vziať do úvahy všetky finančné toky spojené s PPP projektom, vrátane presunu aktíva (vybudovanej diaľnice) do vlastníctva štátu po jeho splatení. Konečný vplyv na čisté bohatstvo je tak neutrálny (alebo mierne negatívny²⁵).

Z hľadiska čistého bohatstva je dôležitý vplyv verejných financií aj na jeho ďalšie zložky, ako napríklad ekologický dlh, prírodné bohatstvo. Z dôvodu chýbajúcej údajovej základne a metodiky vyčíslenia sa však RRZ zatiaľ týmto zložkám vo svojom hodnotení nevenuje.

2.2 Štrukturálne saldo a konsolidačné úsilie vlády

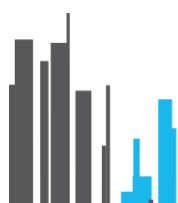
RRZ pri aktuálne zapracovaných opatreniach do fiškálneho rámca, identifikovaných rizikách a možných zdrojov ich krytia odhaduje, že deficit verejnej správy sa zlepší z 1,7 % HDP v roku 2016 na 0,2 % HDP v roku 2020. Takýto vývoj by znamenal, že **počas nasledujúcich štyroch rokov sa štrukturálny deficit kumulatívne zlepší o 1,6 % HDP a dosiahne 0,3 % HDP v roku 2020** (porovnanie odhadu RRZ s inými inštitúciami je uvedené v boxe 1). **Splnenie strednodobého rozpočtového cieľa do roku 2019 si vyžiada prijatie dodatočných opatrení vo výške 0,1 % HDP.**

Box 1: Porovnanie odhadov štrukturálneho salda verejnej správy

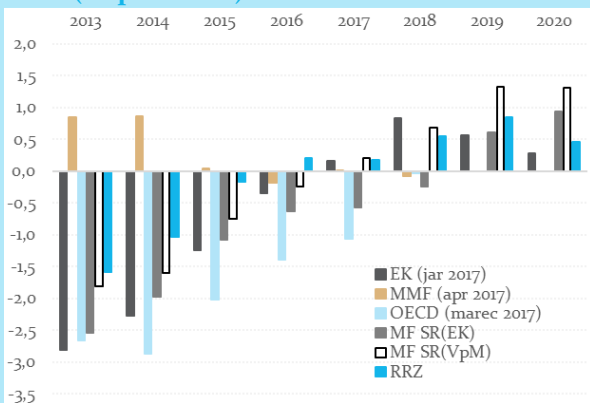
Nasledujúce grafy ilustrujú odhady produkčnej medzery a štrukturálneho salda VS v rokoch 2013, resp. 2015 až 2020 podľa prepočtov Európskej komisie (jarná prognóza 2017), OECD (z marca 2017), MMF (z apríla 2017), odhady MF SR prezentované v Programe stability SR na roky 2017-2020 a aktuálny odhad RRZ. Odhad MF SR (EK metodika) sa využíva v rámci hodnotenia štrukturálneho salda na účely európskych pravidiel, Výboru pre makroekonomické prognózy MF SR prezentuje tzv. národný odhad, kde produkčná medzera zohľadňuje špecifiká slovenskej ekonomiky. Vzniknuté rozdiely v štrukturálnom salde sú tak spôsobené odlišným odhadom produkčnej medzery, ako aj odlišným zoznamom zahrnutých jednorazových vplyvov. Odhad štrukturálneho salda RRZ zohľadňuje fiškálny rámec, v ktorom sú premietnuté riziká a možné zdroje ich krytia identifikované RRZ.

²⁴ Vo fiškálnom rámci je v roku 2020 zahrnutá prvá platba za dostupnosť vo výške 22,3 mil. eur. Prípadné posuny v termínoch výstavby môžu viesť aj k posunu uvedenej platby za horizont strednodobého fiškálneho rámca.

²⁵ Závisí od celkových finančných nákladov na PPP projekt, ktoré vyplývajú z kombinácie možných úspor z efektívnejšej výstavby a drahšieho financovania v porovnaní so situáciou, ak by investíciu realizoval priamo štát.

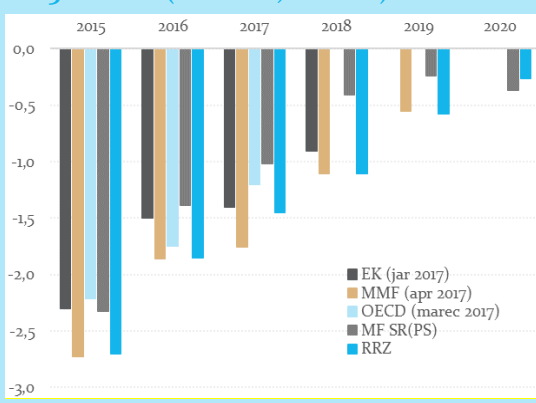

Graf 9: Produkčná medzera v rokoch 2013 až 2020 (% pot. HDP)

Zdroj: RRZ, MF SR, OECD, EK, MMF

Graf 10: Štrukturálne saldo VS v rokoch 2015 až 2020 (ESA2010, % HDP)

Zdroj: RRZ, MF SR, OECD, EK, MMF

Na posúdenie toho, do akej miery je odhadované zlepšenie štrukturálneho salda ovplyvnené opatreniami vlády resp. inými externými faktormi, je potrebné porovnať jeho vývoj so scenárom nezmenených politík (NPC scenár zostavený RRZ²⁶).

Za predpokladu, že by sa neuskutočnili žiadne nové opatrenia po roku 2016, verejné financie by sa vyvíjali v závislosti od existujúcej legislatívy a rozpočtové položky by boli determinované výlučne makroekonomickým vývojom, by bolo možné dosiahnuť prebytkové hospodárenie VS vo výške 0,4 % HDP v roku 2020 (tabuľka 8). Výrazné zlepšenie salda súvisí najmä s predpokladaným poklesom niektorých výdavkov v strednodobom horizonte. Nízka prognózovaná miera inflácie povedie k významným úsporám vo výdavkoch na tovary a služby a bežné transfery, ako sú napríklad dávky, dôchodky a dotácie.

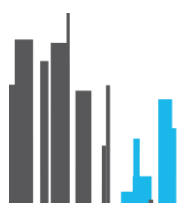
Štrukturálny deficit sa do roku 2020 bez zásahov vlády zlepší celkovo o 2,0 % HDP. Znamená to, že veľkú časť prognózovaného zlepšenia štrukturálneho salda možno pripísať priaznivému makroekonomickému vývoju. **Čistý príspevok vlády²⁷ trvalo zhoršuje saldo VS o 0,4 % HDP.**

Tab 8: Zmena štrukturálneho salda VS v rokoch 2017 až 2020 (ESA2010, % HDP)

	2016	2017	2018	2019	2020
1. Saldo verejnej správy	-1,7	-1,5	-1,1	-0,6	-0,2
2. Cyklická zložka	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,1
3. Jednorazové efekty *	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Štrukturálne saldo (1-2-3)	-1,9	-1,4	-1,1	-0,6	-0,3
5. Zmena štrukturálneho salda (Δ4)/ Fiškálny kompakt	-	0,4	0,3	0,5	0,3

²⁶ Podrobnejšie k NPC scenáru RRZ v Prílohe 5.

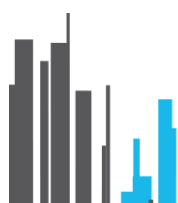
²⁷ Ukazovateľ konsolidačné úsilie vlády sa viaže výlučne na príspevok vládných opatrení k trvalej zmene hospodárenia verejnej správy. Jeho podrobný popis je uvedený v diskusnej štúdii RRZ č. 02/2014: [Ako merať konsolidáciu vo verejných financiách](#).

6. Saldo verejnej správy v NPC scenári	-1,7	-1,1	-0,6	-0,2	0,4
7. Štrukturálne saldo v NPC scenári	-1,8	-1,1	-0,7	-0,3	0,2
8. Zmena štrukturálneho salda v NPC scenári	-	0,7	0,4	0,4	0,5
9. Veľkosť opatrení (1-6)	0,0	-0,5	-0,5	-0,4	-0,6
10. Medziročná zmena veľkosti opatrení (Δ_9)	-	-0,5	-0,1	0,1	-0,2
11. Konsolidačné úsilie vlády (5-8)	-	-0,3	-0,1	0,2	-0,2
<i>p.m. Medziročný vplyv špeciálnych faktorov:</i>		0,5	0,0	0,1	0,0
- Opatrenia bez vplyvu na dlhodobú udržateľnosť	-	-0,1	0,0	0,0	0,0
- PPP projekty	-	0,3	-0,1	0,0	-0,1
- Úrokové náklady	-	0,3	0,0	0,1	0,1

* Zoznam a popis jednorazových vplyvov je uvedený v Prílohe 6.

Zdroj: RRZ

3. Hodnotenie rozpočtu vo vzťahu k fiškálnym pravidlám

Rozpočet verejnej správy by mal rešpektovať domáce pravidlá, ako aj pravidlá vyplývajúce z členstva Slovenska v eurozóne. Najdôležitejšou domácou legislatívou je **ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti a pravidlo o vyrovnanom rozpočte**, ktoré implementuje medzinárodnú Zmluvu o stabilite, koordinácii a správe v Hospodárskej a menovej únii. Na európskej úrovni ide najmä o plnenie požiadaviek **Paktu stability a rastu** a súvisiacich nariadení.

Ústavný zákon obsahuje **pravidlo o vývoji pomeru hrubého verejného dlhu na HDP** s definovanými sankciami pri prekročení konkrétnych úrovní. Na základe štatistických údajov zverejnených v rámci jarnej notifikácie Eurostatu z 24. apríla 2017 **hrubý dlh verejnej správy dosiahol v roku 2016 úroveň 51,9 % HDP**, čím zotrval v prvom pásme dlhovej brzdy ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti. Sankcie viažuce sa k tomuto pásmu predstavujú povinnosť MF SR zdôvodniť národnej rade výšku dlhu a navrhnúť opatrenia na jeho ďalšie zníženie. Sankcie sa uplatňujú až kým výška dlhu neklesne pod prvú hranicu, t.j. 50 % HDP.

Prognóza vývoja dlhu v programe stability predpokladá pokles pomeru dlhu k HDP na úroveň 46,0 % HDP na konci roku 2020, čo by aj po zohľadnení poklesu sankčných hraníc²⁸ ústavného zákona znamenalo, že hrubý dlh by sa dostal mimo sankčných pásiem (v roku 2020 bude prvé sankčné pásmo začínat' od úrovne 47 % HDP). Riziká identifikované RRZ však naznačujú, že **bez prijatia dodatočných opatrení dlh neklesne pod prvú hranicu do konca roku 2020**.

Ústavný zákon obsahuje **dlhové pravidlo aj pre samosprávy** účinné od roku 2015, pričom jeho nedodržanie vyústí do pokuty²⁹. Toto pravidlo je prísnejšie ako dlhový limit pre verejnú správu (pri rovnakej hornej hranici 60 %), keďže sa dáva do pomeru k bežným príjmom samospráv, a nie k ich ekonomickej výkonnosti. Výsledky za rok 2016 zverejní RRZ do konca augusta 2017³⁰.

Ďalším dôležitým domácim pravidlom je **pravidlo o vyrovnanom rozpočte**, na základe ktorého by Slovensko malo v strednodobom horizonte smerovať k vyrovnanému rozpočtu. Vláda schválila termín splnenia strednodobého rozpočtového cieľa (štrukturálneho deficitu vo výške 0,5 % HDP) v roku 2019³¹. Plnenie pravidla vyhodnocujú MF SR a RRZ na základe údajov za skutočnosť. Vývoj v roku 2016 vyhodnotí RRZ prvýkrát v júli 2017.

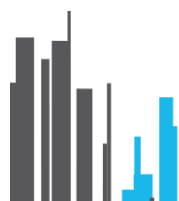
Z pohľadu uplatňovania **európskych rozpočtových pravidiel sa fiškálna politika riadi preventívnou časťou Paktu stability a rastu**, na základe ktorej by Slovensko malo smerovať k svojmu strednodobému rozpočtovému cieľu. Keďže RRZ nevyčísluje zmenu štrukturálneho salda striktnie podľa metodiky definovanej Európskou komisiou, nehodnotí rozpočtové ciele z pohľadu dodržania pravidiel Paktu stability a rastu.

²⁸ Od roku 2018 klesajú hranice ústavného zákona o 1 % HDP ročne.

²⁹ Ak celková suma dlhu obce alebo vyššieho územného celku dosiahne 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a viac, obec alebo vyšší územný celok sú povinní zaplatiť pokutu, ktorú ukladá ministerstvo financií, a to vo výške 5 % z rozdielu medzi celkovou sumou dlhu a 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

³⁰ Vyhodnotenie bude súčasťou správy o hodnotení plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a transparentnosti, ktorú RRZ každoročne zverejňuje do konca augusta.

³¹ Pôvodne stanovený cieľ v roku 2017 bol v súlade s Programovým vyhlásením vlády posunutý do roku 2019. Hodnotenie pravidla o vyrovnanom rozpočte za rok 2016 sa bude vyhodnocovať v súlade s pôvodne stanoveným termínom dosiahnutia strednodobého cieľa, t.j. v roku 2017.

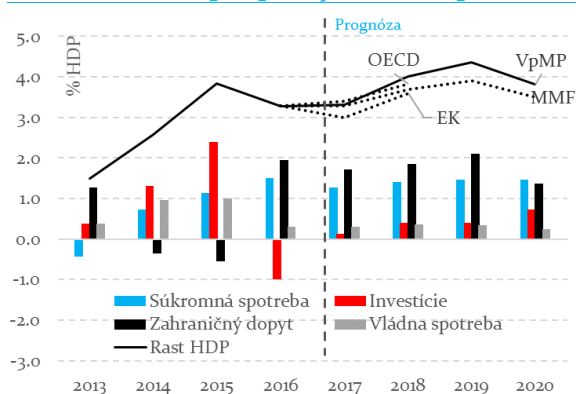
Príloha č. 1 – Makroekonomické predpoklady

Medzinárodné inštitúcie a Výbor pre makroekonomické prognózy (VpMP)³² očakávajú v strednodobom horizonte udržanie stabilného ekonomického rastu nad 3 %. V roku 2017 má ekonomický rast dosiahnuť podľa VpMP úroveň z roku 2016 (3,3 %), najmä z dôvodu stabilného rastu spotreby domácností a silného čistého exportu.

Spotreba domácností bude ťažiť z pozitívneho vývoja na trhu práce a udrží si pri postupnom poklese miery úspor stabilné tempo rastu. Investičný dopyt sa bude obnovovať len postupne, pomôže najmä rozširovanie výrobných kapacít v automobilovom priemysle a výstavba diaľnic. Najvýraznejší vplyv na zvýšenie potenciálneho rastu ekonomiky, najmä cez zvýšenie exportnej kapacity Slovenska, sa očakáva v rokoch 2018 a 2019. Rizikom pre makroekonomickú prognózu sú pnutia na trhu práce a pokračujúci rýchly rast zadlžovania domácností.

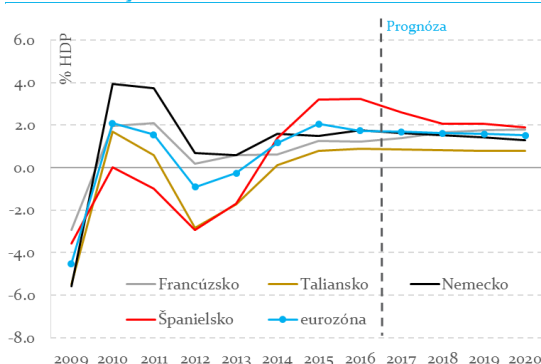
Nerovnomerný vývoj v eurozóne sa bude postupne stabilizovať a pri postupnom náraste inflačných očakávaní zvyšovať pravdepodobnosť ukončenia monetárnej expanzie Európskej centrálnej banky. Rizikom je nestabilný politický vývoj v Európe a vývoj ohľadom Brexit-u.

Graf 11: Prognóza ekonomického rastu SR (rast HDP v %, príspevky zložiek v p.b.)

Zdroj: MF SR, EK, MMF, OECD

Graf 12: Prognózy rastu najväčších krajín eurozóny (rast HDP v %)

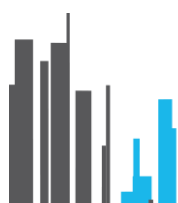
Zdroj: MMF

Tab 9: Makroekonomická prognóza VpMP z februára 2017

Ukazovateľ v %	Skut., 2016	Prognóza (zmena oproti predpokladom RVS 2017-2019 zo septembra 2016)				
		2017	2018	2019	2020	
HDP, reálny rast	3,3	3,3 (-0,2)	4,0 (+0,1)	4,4 (-0,0)	3,8	
Inflácia, priemerná ročná; CPI	-0,5	1,1 (+0,2)	1,7 (+0,1)	1,9 (+0,0)	2,1	
Nominálna mzda, rast	3,3	3,5 (-0,0)	4,4 (+0,1)	4,8 (-0,0)	5,1	
Reálna mzda, rast	3,8	2,4 (-0,2)	2,6 (-0,1)	2,9 (+0,0)	2,9	
Zamestnanosť (ESA), rast	2,4	1,8 (+0,4)	1,1 (+0,1)	0,9 (-0,0)	0,9	
Spotreba domácností, reálny rast	2,9	2,5 (-0,0)	2,7 (+0,0)	2,9 (-0,1)	2,9	
Fixné investície, reálny rast	-9,3	3,0 (-1,0)	1,9 (+1,4)	2,0 (-0,0)	3,6	
Export tovarov a služieb, reálny rast	4,8	5,6 (-0,1)	7,3 (-0,0)	7,7 (-0,1)	6,2	

Zdroj: ŠÚ SR, MFSR

³² Aktuálna prognóza VpMP zloženého zo súkromných a verejných inštitúcií tvorí podklad pre zostavenie Programu stability na roky 2017-2020 a vo februári 2017 bola jej členmi vyhodnotená ako realistická.

Príloha č. 2 – Predpoklady použité pri odhade rizík

RRZ pri odhade niektorých rizík spojených s dosiahnutím rozpočtových cieľov rokoch 2017 až 2020 vychádzala z nasledovných predpokladov a postupov výpočtov.

Odhad príjmov z dividend

Tab 10: Predpokladaný príjem z dividend 2017-2020 (ESA2010, mil. eur)

	2017 R	2017 O	2018	2019	2020
SPP					
1. Program stability na roky 2017 až 2020	300	300	300	300	300
2. Odhad RRZ	200	200	200	200	200
Riziko (2-1)	-100	-100	-100	-100	-100
VSE Holding					
1. Program stability na roky 2017 až 2020	30	30	32	38	38
2. Odhad RRZ	20	20	20	20	20
Riziko (2-1)	-10	-10	-12	-18	-18
ZSE					
1. Program stability na roky 2017 až 2020	35	35	34	29	29
2. Odhad RRZ	26	26	34	29	29
Riziko (2-1)	-9	-9	0	0	0
Celkové riziko	-119	-119	-112	-118	-118

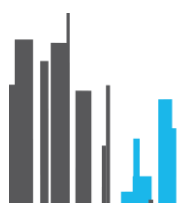
Zdroj: RRZ, MF SR

V rokoch 2017 až 2020 vláda uvažuje s dividendami od **spoločnosti SPP** vo výške 300 mil. eur ročne. Spoločnosť SPP po reorganizácii v roku 2013 vytvára svoj zisk najmä príjmami z dividend od svojich dcérskych spoločností. Za posledné roky čistý zisk súhrnne za všetky dcérske spoločnosti tvoril maximálne 650 mil. eur. Na základe podielu SPP v týchto spoločnostiach sa dá predpokladať maximálny príjem z riadnych dividend z dcérskych spoločností zhruba na úrovni 300 mil. eur. Po zohľadnení očakávanej prevádzkovej straty z predaja plynu domácnostiam a daňového zaťaženia RRZ nepredpokladá, že v najbližších rokoch presiahne čistý zisk spoločnosti SPP 200 mil. eur.

Spoločnosť VSE Holding vykázala individuálny čistý zisk od roku 2013 do roku 2015 v maximálnej výške 23 mil. eur. Za rok 2016 sa vďaka vyššiemu zisku dcérskych spoločností očakáva zisk medzi 30-40 mil. eur. RRZ v rokoch 2017 až 2019 neočakáva ďalší nárast ziskovosti tejto spoločnosti a predpokladá zisk na úrovni 30-40 mil. eur. Po zohľadnení podielu v spoločnosti (51 %) by príjmy riadnych dividend dosiahli 20 mil. eur ročne. Rozdiel voči odhadom vlády vyplýva z metodických rozdielov, keďže vláda pri odhade dividend vychádza z konsolidovaného zisku spoločnosti. V prípade ostatných podnikov sa dividendy z riadnej činnosti porovnávajú voči individuálnemu zisku spoločnosti³³.

V roku 2016 dosiahla spoločnosť **Západoslovenská energetika, a.s.** zisk po zdanení vo výške 51 mil. eur. Po zohľadnení podielu v spoločnosti (51 %) by príjmy z riadnych dividend mali

³³ Dividendy nad rámec individuálneho zisku z riadnej činnosti sú považované za mimoriadne dividendy bez vplyvu na saldo verejnej správy v metodike ESA2010.

dosiahnuť 26 mil. eur v roku 2017. V rokoch 2018 až 2020 RRZ neidentifikovala riziko oproti dividendovým výnosom uvažovaným v programe stability.

Odhad príjmov z emisných kvót

RRZ pri odhade príjmov z emisných kvót v rokoch 2017 až 2020 používa postup³⁴ v súlade s metodikou ESA2010. Vychádza zo skutočne spotrebovaných emisných kvót firmami na Slovensku. Ich cena zohľadňuje to, že časť emisných povoleniek sa prideľuje firmám bezodplatne a časť získavajú vo forme aukcií. Pri ocenení emisných kvót sa berie do úvahy vývoj od začiatku obchodovacieho obdobia (2013-2020, pričom prvá alokácia a prvé aukcie prebehli v roku 2012).

Predpoklady použité pri výpočte:

- kvóty pridelené jednotlivým firmám na Slovensku boli odhadnuté na základe národnej alokačnej tabuľky³⁵, ktorá bola upravená o každoročné odchýlky v rokoch 2013-2016 (odchýlka v priemere dosahovala 0,2 %),
- množstvo kvót predaných v rámci aukcií na úrovni Európskej únie bolo odhadnuté na základe zverejneného plánu aukcií³⁶ s konštantným podielom Slovenska v jednotlivých rokoch vypočítaného na základe priemerného podielu Slovenska na aukciách v rokoch 2012-2017,
- spotreba kvót sa predpokladala na úrovni priemeru rokov 2012 až 2016,
- v rokoch 2017 až 2020 sa priemerná cena aukcií predpokladala na úrovni priemeru roku 2016 (5,3 eur/t CO₂).

Tab 11: Odhad príjmov z emisných kvót v rokoch 2017 až 2020

Rok	Pridelené kvóty		Aukcionované kvóty		Spotrebované kvóty		Priem. cena aukcií	Priem. cena spotr. kvót	Ročný daňový príjem	Stav pohľadávok/závazkov		Stav aktívnych (nespotrebovaných) kvót	
	mil. jedn.	mil. eur	mil. jedn.	mil. eur	mil. jedn.	mil. eur	eur/t CO ₂	eur/t CO ₂		k 1.1.	k 31.12.	k 1.1.	k 31.12.
1	2	3=2*8	4	5=4*8	6	7=6*8	8	9=11/13	10=6*9	11	12=11+5-10	13	14=13+2+4-6
2017	13,8	72,4	15,1	79,6	21,2	111,5	5,3	2,6	55,2	99,2	123,6	38,1	45,8
2018	13,4	70,4	16,5	87,1	21,2	111,5	5,3	2,7	57,2	123,6	153,4	45,8	54,5
2019	13,0	68,4	16,7	87,6	21,2	111,5	5,3	2,8	59,7	153,4	181,3	54,5	62,9
2020	12,6	66,4	17,1	90,1	21,2	111,5	5,3	2,9	61,1	181,3	210,4	62,9	71,5

Zdroj: RRZ

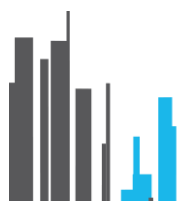
V porovnaní s programom stability, ktorý v rokoch 2017 až 2020 uvažuje s výnosom 117 mil. eur ročne, dôjde podľa RRZ k výpadkom približne v sume 60 mil. eur ročne (tabuľka 12). Aktuálny vývoj cien naznačuje³⁷, že výpadok môže byť ešte mierne vyšší.

³⁴ Tento postup použil Štatistický úrad SR prvýkrát v notifikácii údajov deficitu a dlhu Eurostatu v októbri 2015.

³⁵ [Národnú alokačnú tabuľku](#) zverejnil vnútroštátny správca emisných kvót (spoločnosť ICZ Slovakia, a.s.) poverený Ministerstvom životného prostredia SR.

³⁶ [Plán aukcií](#) zverejnila Európska komisia.

³⁷ Priemerná cena poslednej známej aukcie (k 11. máju 2017) dosahovala 4,37 eur/ t CO₂.

Tab 12: Odhad rizika z príjmov z emisných kvót v porovnaní s programom stability (mil. eur)

	2017	2018	2019	2020
1. Program stability na roky 2017 až 2020	117	117	117	117
2. Odhad RRZ	55	57	60	61
3. Rozdiel (riziko výpadku príjmov)	-61	-59	-57	-56

Zdroj: RRZ, MF SR

Výdavky v sektore zdravotníctva

Odhad rizika prekročenia výdavkov v sektore zdravotníctva je založený na historickom vývoji výdavkov. Výdavky v období rokov 2008 až 2016 rástli priemerne o 3,7 % ročne (tabuľka 13). Keďže vláda neuvažuje s opatreniami, ktoré by zastavili nárast výdavkov³⁸, RRZ odhadla na základe dlhodobého priemerného rastu (vychádzajúc zo skutočnosti roku 2016) výdavky v rokoch 2017 až 2020, čo vymedzilo veľkosť rizika voči programu stability.

Tab 13: Vývoj výdavkov na zdravotnú starostlivosť a hospodárenie nemocníc (mil. eur)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Výdavky zdravotného poistenia	3 160	3 285	3 482	3 393	3 502	3 664	3 846	3 993	4 238
Zmena výdavkov zdravotného poistenia (%)	14,9	4,0	6,0	-2,6	3,2	4,7	5,0	3,8	6,2
Hospodárenie nemocníc*	-48	20	-109	-104	-72	-30	-62	-69	-73
- v % HDP	-0,07	0,03	-0,16	-0,15	-0,10	-0,04	-0,08	-0,09	-0,09

* v roku 2011 bez oddĺženia vo výške 350 mil. eur

Zdroj: MF SR, ŠÚ SR

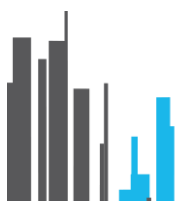
V prípade splátok nerozdeleného zisku súkromných zdravotných poisťovní RRZ vychádzala z veľkosti nerozdeleného zisku a záväzkov voči akcionárom ku koncu roku 2016, ktorý prevyšoval 230 mil. eur. Vzhľadom na to, že splátky zisku závisia od rozhodnutí akcionárov a nepodliehajú vopred stanoveným pravidlám (napríklad vopred dané splátky úverov sa môžu zmeniť, nerozdelený zisk sa môže vyplatiť formou dividend), RRZ pri vyčíslení rizík prihládla na priemernú výšku výplat v rokoch 2014 až 2016 (ročný priemer dosiahol 48 mil. eur) a disponibilnú sumu (zostatok nerozdeleného zisku a očakávané hospodárenie v danom roku).

Celkové riziko navýšenia výdavkov v sektore zdravotníctva v porovnaní s programom stability je v rozpätí 116 až 225 mil. eur v rokoch 2017 až 2019. Odhad RRZ na rok 2020 je blízko úrovne výdavkov, ktoré vláda predpokladá v programe stability.

Tab 14: Odhad rizika v sektore zdravotníctva voči programu stability (mil. eur)

	2017	2018	2019	2020
Program stability na roky 2017 až 2020				
Výdavky zdravotného poistenia	4 271*	4 472	4 723	5 008
Hospodárenie nemocníc	-1	-14	0	7
Splátky nerozdeleného zisku	23	23	23	23
Odhad RRZ				
Výdavky zdravotného poistenia	4 397	4 561	4 732	4 909
Hospodárenie nemocníc	-76	-79	-82	-85
Splátky nerozdeleného zisku	48	48	48	48
Rozdiely (riziká):	225	178	116	17

³⁸ Potenciálne úspory z opatrení identifikovaných v rámci projektu Hodnota za peniaze by mali byť použité na dodatočné výdavky, ktoré skvalitnia poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

- výdavky ZP a hospodárenie	200	153	91	-8
- nerozdelený zisk	25	25	25	25

* Rozpočet na rok 2017 uvažoval s výdavkami zdravotného poistenia vo výške 4 234 mil. eur. Riziko voči rozpočtu predstavuje 213 mil. eur.
Zdroj: RRZ, MF SR

Výdavky štátneho rozpočtu

V štátnom rozpočte RRZ identifikovala riziká iba v rámci kapitálových výdavkov. Zdrojom krytia rizík môžu byť úspory výdavkov na spolufinancovanie a výdavkov na sociálne dávky.

• Kapitálové výdavky

Východiskom bol vývoj kapitálových výdavkov³⁹ štátneho rozpočtu znížený o výdavky financované z EÚ fondov a spolufinancovanie.

Tab 15: Výpočet odhadu výšky kapitálových výdavkov ŠR v roku 2017

	2016	Priemer 2012-2016	2017
Prostriedky viazané v predchádzajúcom roku (A+B)	614		681
A. Prostriedky z roku pred predchádzajúcim rokom	72		88
B. Prostriedky z predchádzajúceho roku	543		594
Rozpočtované prostriedky	820		1 124
Kapitálové výdavky (I+II+III)	926		1 259*
I. Výdavky z prostriedkov rozpočtovaných v danom roku	540		902*
Podiel na rozpočtovaných prostriedkoch [v %]	66	80	
II. Výdavky z prostriedkov prenesených z predchádzajúcich rokov (a+b)	376		345*
a. Výdavky z prostriedkov z roku pred predchádzajúcim rokom	44		58*
Podiel výdavkov na príslušných viazaných prostriedkoch (a : A) [v %]	62	66	
b. Výdavky z prostriedkov z predchádzajúceho roku	332		287*
Podiel výdavkov na príslušných viazaných prostriedkoch (b : B) [v %]	61	48	
III. Výdavky z iných prostriedkov**	10	12	12*

* - odhad na základe priemerných podielov

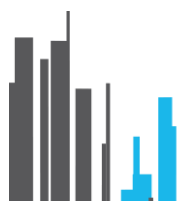
Zdroj: MF SR, RRZ

** - hodnota v roku 2015 očistená o výdavok na obstaranie hasičských áut v hodnote 65,8 mil. eur

Pri odhade potenciálneho rizika na rok 2017, ktorý je zobrazený v tabuľke 15, RRZ vychádzala z informácií o výške prostriedkov presunutých z predchádzajúcich rokov. Odhadovaná hodnota kapitálových výdavkov zohľadňuje priemerný podiel za obdobie 2012-2016 použitia prostriedkov viazaných v predchádzajúcom roku. Zároveň je zohľadnená priemerná miera nevyužitia rozpočtovaných prostriedkov ako aj výdavky z iných zdrojov pozorované počas rovnakého obdobia. Výsledný odhad rizika pre rok 2017 je 135 mil. eur.

Pre roky 2018 až 2020 RRZ pri odhade potenciálnych rizík vychádzala z priemernej výšky kapitálových výdavkov, ktorá v rokoch 2008 až 2016 dosiahla 1,2 % HDP. V roku 2019 RRZ odhaduje riziko vo výške 224 mil. eur. V rokoch 2018 a 2020 RRZ nepredpokladá úsporu na kapitálových výdavkoch napriek tomu, že ich hodnota uvedená v strednodobom rámci presahuje dlhodobý priemerný podiel na HDP. V roku 2018 je rozdiel minimálny a zároveň vláda očakáva

³⁹ Kapitálové výdavky zahŕňajú nasledovné kategórie ekonomickej klasifikácie: obstarávanie kapitálových aktív (710) a kapitálové transfery (720).

medziročný pokles výdavkov, pričom tento vývoj nebol zdôvodnený. Významne vyššie kapitálové výdavky v roku 2020 ministerstvo financií zdôvodnilo bližšie nešpecifikovanými výdavkovými opatreniami v rezorte obrany⁴⁰.

Tab 16: Odhad rizika pri kapitálových výdavkoch štátneho rozpočtu (mil. eur)

	2017	2018	2019	2020
1. Kapitálové výdavky (program stability)	1 124	1 071	886	1 344
- v % HDP	1,33	1,20	0,93	1,33
2. Kapitálové výdavky pri použití prenesených prostriedkov na úrovni priemeru 2012-2016	1 259			
3. Kapitálové výdavky na úrovni priemeru 2008-2016		1 043	1 110	1 176
- v % HDP		1,17	1,17	1,17
4. Veľkosť rizík - vplyv na saldo (1-2-3)	-135	0	-224	0

Zdroj: MF SR, RRZ

• Čerpanie prostriedkov EÚ a výdavky na spolufinancovanie

Čerpanie prostriedkov z fondov EÚ RRZ odhadla na základe jeho priebehu v predchádzajúcom programovom období, pričom zohľadnila pomalšie čerpanie v prvých štyroch mesiacoch roku 2017. V ďalších rokoch sa čerpanie mierne zrýchli aj v nadväznosti na predpokladané dokončenie prebiehajúcich diaľničných projektov, ktoré boli financované z prostriedkov oboch (druhého a tretieho) programových období.

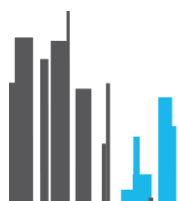
Čerpanie v rozpätí 2,2 až 2,5 mld. eur ročne povedie aj k úsporám výdavkov na spolufinancovanie v rozpätí 100 až 167 mil. eur ročne. Výnimkou je rok 2018, kedy by malo dôjsť k prekročeniu výdavkov o 89 mil. eur vzhľadom na spomalenie čerpania prostriedkov, ktoré očakáva vláda vo fiškálnom rámci programu stability. Ministerstvo financií nezdôvodnilo tento predpoklad.

Na druhej strane pomalšie čerpanie prostriedkov EÚ môže mať negatívne rozpočtové vplyvy z dôvodu horšieho makroekonomického vývoja. V porovnaní s odhadom zapracovaným do makroekonomickej prognózy Výboru pre makroekonomické prognózy z februára 2017 očakáva RRZ mierne nižšie čerpanie v rozpätí 22 až 82 mil. eur ročne. Priame negatívne vplyvy na daňové príjmy verejnej správy (z dôvodu mierne horšieho makroekonomického vývoja v dôsledku pomalšieho čerpania) RRZ odhaduje rozpätí 4 až 14 mil. eur a sú zahrnuté v celkovom očakávanom výpadku daňových príjmov (príloha 4).

Tab 17: Porovnanie čerpania prostriedkov EÚ a výdavkov na spolufinancovanie (mil. eur)

	2017 R	2017 OS	2018	2019	2020
Čerpanie fondov EÚ					
1. VpMP (02/2017)	-	2 233	2 356	2 385	2 473
2. PS 2017-2020	2 656	2 656	1 867	3 096	3 065
3. Odhad RRZ	2 151	2 151	2 324	2 341	2 451
4. Rozdiel (3-1)	-	-82	-32	-43	-22
- odhadovaný vplyv na daňové príjmy	-	-14	-5	-7	-4

⁴⁰ Bližšie vysvetlenie je súčasťou odpovede MF SR na otázku č. 23. Všetky otázky a odpovede sú zverejnené ako samostatná príloha k dokumentu na stránke RRZ.

Výdavky na spolufinancovanie

1. PS 2017-2020	528	528	298	475	507
2. Odhad RRZ	361	361	387	375	382
3. Rozdiel (2-1, vplyv na saldo)	167	167	-89	100	125

Pozn.: VpMP - Výbor pre makroekonomické prognózy, PS - program stability

Zdroj: RRZ, MF SR

• Úspora na sociálnych dávkach

RRZ v rámci sociálnych dávok identifikovala potenciálnu úsporu v dávke v hmotnej núdzi a kompenzáciách ZŤP. Naopak v prípade dávky v nezamestnanosti⁴¹ môžu byť výdavky vyššie ako predpokladá fiškálny rámec prezentovaný v programe stability.

Odhad RRZ na rok 2017 je založený na porovnaní objemu prostriedkov vynaložených v prvých mesiacoch tohto roku s priebehom výdavkov v predchádzajúcich rokoch. Odhadovaná úspora oproti odhadu MF SR tu dosiahla 56 mil. eur. Pre roky 2018 až 2020 RRZ pri výpočte výdavkov na sociálne dávky vychádzala z tempa rastu týchto položiek uvažovaného v základnom scenári vývoja verejných financií⁴². Najvyššia úspora na strednodobom horizonte je odhadovaná v roku 2020 vo výške 48 mil. eur.

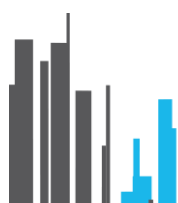
Tab 18: Odhad úspory vo výdavkoch na sociálne dávky (mil. eur)

	2017 R	2017 O	2018 PS	2019 PS	2020 PS
Dávky v nezamestnanosti					
Fiškálny rámec	153	164	147	133	130
Odhad RRZ	167	167	158	149	137
I. Rozdiel	-14	-3	-10	-16	-7
Dávky v hmotnej núdzi					
Fiškálny rámec	197	197	157	154	151
Odhad RRZ	158	158	150	143	134
II. Rozdiel	39	39	7	11	17
Kompenzácie ZŤP					
Fiškálny rámec	259	259	268	279	289
Odhad RRZ	239	239	236	252	250
III. Rozdiel	21	21	32	27	39
Veľkosť úspory - vplyv na saldo (I+II+III)	46	56	28	22	48

Zdroj: MF SR, RRZ

⁴¹ Dávku v nezamestnanosti vypláca Sociálna poisťovňa.

⁴² RRZ, [Správa o dlhodobej udržateľnosti verejných financií](#), apríl 2017.

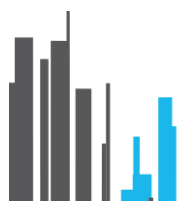

Príloha č. 3 – Porovnanie rizík na rok 2017

Tab 19: Prehľad rizík a rezerv rozpočtu na rok 2017 (mil. eur)

	Hodnotenie RVS 2017-2019 (december 2016)		Hodnotenie PS 2017-2020 (jún 2017)	
	Riziká	Krytie rizika	Riziká	Krytie rizika
Celkové vplyvy:	-879	622	-962	768 774
1. Nadhodnotenie nedaňových príjmov:	-193	106 (úspora na spolufinancovaní)	-197	167 (úspora na spolufinancovaní)
- príjmy z dividend (SPP, VSE a ZSE)	-115		-119	
- príjmy z predaja emisných kvót	-61		-61	
- príjmy z administr. poplatkov	-17		-17	
2. Korekcie voči fondom EÚ	-186	493 (krytie rizík z rezerv)	-186	493 (krytie rizík z rezerv)
3. Podhodnotenie výdavkov štátneho rozpočtu	-109		-291	
- zvýšenie platov v štátnej správe a školstve	-107		-161	
- výdavky na tovary a služby	-2		14	
- ostatné bežné výdavky	0		-8	
- kapitálové výdavky	0		-136	
4. Podhodnotenie výdavkov v zdravotníctve	-224	23 (úspory na sociálnych dávkach)	-263	41 (úspora na odvode do rozpočtu EÚ)
- výdavky na zdravotnú starostlivosť a hospodárenie nemocníc	-196		-238	
- splátky záväzkov voči akcionárom súkromných zdravotných poisťovní	-27		-25	
5. Vplyv vyšších výdavkov samospráv	-137		15	46 (úspory na sociálnych dávkach)
6. Príjmy Agentúry pre núdzové zásoby ropy	-30		-30	
7. Daňové príjmy	-		-11	
8. Vplyv čerpania EÚ fondov na saldo subjektov mimo štátneho rozpočtu	bez kvantifikácie		bez kvantifikácie	
9. Výdavky v rezorte obrany	bez kvantifikácie	20 (úspora na úrokových nákladoch)	bez kvantifikácie	20 (úspora na úrokových nákladoch)
10. Rekapitalizácia dlhodobých stratových štátnych podnikov	bez kvantifikácie		bez kvantifikácie	
11. Posun rekonštrukcie Slovenskej národnej galérie	-		bez kvantifikácie	

Zdroj: RRZ, MF SR

Príloha č. 4 – Prognóza daňových a odvodových príjmov

Prognóza daňových a odvodových príjmov v programe stability je totožná s prognózou Výboru pre daňové prognózy z februára 2017 (hodnotená VpDP ako realistická). V porovnaní so schváleným rozpočtom verejnej správy na roky 2017 až 2019 priniesla februárová aktualizácia 103 mil. eur (0,1 % HDP) navyše. Väčšiu časť, 76 mil. eur, tvoria odvody a zvyšných 27 mil. eur dane.

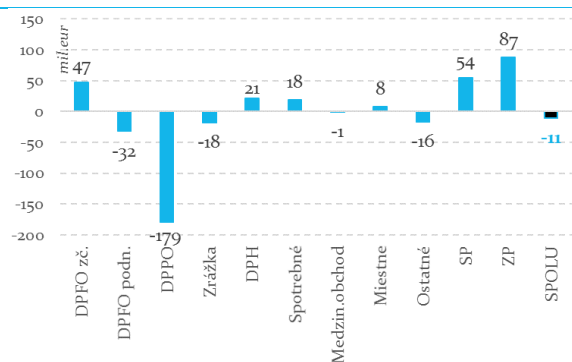
Odhad navýšili najmä príjmy naviazané na trh práce a daň z pridanej hodnoty (DPH). Opačným smerom bol upravený očakávaný výnos z dane z príjmu právnických osôb (DPPO).

Neistota daňovo-odvodových prognóz

RRZ identifikuje voči prognóze VpDP z februára 2017 negatívne riziko vo výške 114 mil. eur (0,1 % HDP) s vplyvom na celom horizonte prognózy. Voči schválenému rozpočtu je odchýlka minimálna (-11 mil. eur).

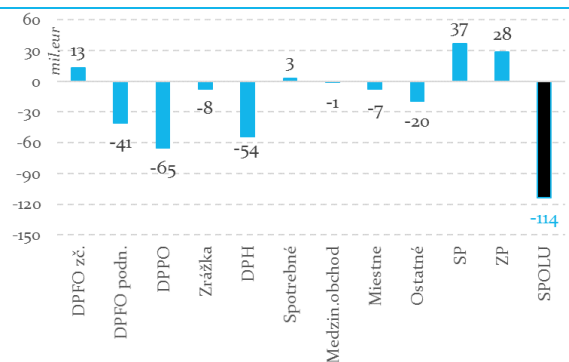
Na aktuálny odhad RRZ v porovnaní s ostatným VpDP pozitívne vplýva vývoj na trhu práce (daň z príjmov fyzických osôb a odvody). Pri DPPO, DPH a DPFO z podnikania je negatívne riziko.

Graf 13: Porovnanie aktuálnej prognózy RRZ voči schválenému rozpočtu VS na rok 2017

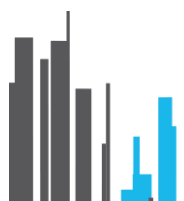
Zdroj: RRZ

Graf 14: Porovnanie aktuálnej prognózy RRZ voči VpDP z februára 2017

Zdroj: RRZ

Lepší vývoj na trhu práce môže do konca roka nad rámec aktuálnej prognózy priniesť dodatočné príjmy z dane z príjmu fyzických osôb, ako aj vyššie sociálne a zdravotné odvody. Nárast disponibilných príjmov by znamenal aj mierne zlepšenie výberu DPH a spotrebných daní. Naopak, pri dani z príjmov právnických osôb existuje priestor na vyšší výpadok. Tu je však zatiaľ miera neistoty vysoká, keďže kľúčové pre zostavovanie nasledujúceho rozpočtu budú až júnové údaje z daňových priznaní firiem za rok 2016. Odchýlka oproti očakávaniam sa preniesie aj do aktuálneho fiškálneho rámca.

Príloha č. 5 – Saldo VS v základnom scenári – odhad RRZ

RRZ v rámci Správy o dlhodobej udržateľnosti verejných financií za rok 2016 z apríla 2017 pripravila základný scenár vývoja verejných financií. Ide o projekciu príjmov a výdavkov verejnej správy za predpokladu nezmenených politík, pričom sa zohľadňuje platná legislatíva. Strednodobú časť tohto scenára, vychádzajúceho zo skutočnosti roku 2016, možno s určitými úpravami považovať aj za NPC scenár v rokoch pokrývajúcich strednodobý fiškálny rámec programu stability.

Hlavný rozdiel medzi týmito scenármi spočíva v zahrnutí výdavkov na dôchodky. Základný scenár obsahuje výstup z modelu RRZ určeného na dlhodobé projekcie. Jeho nevýhodou je, že nemusí správne zachytiť priebeh výdavkov v strednodobom horizonte. Z toho dôvodu RRZ do NPC scenára prevzala odhad výdavkov z programu stability upravený o vplyv nového opatrenia s účinnosťou od roku 2018 (prepočítanie dôchodkov starodôchodcov). V ďalších rokoch RRZ neidentifikovala žiadne riziko spojené s aktuálnym legislatívnym stavom a neboli potrebné úpravy. Zmena výdavkov sa premietla aj do úrokových nákladov dlhu. Druhou zmenou bolo zahrnutie predpokladu držania hotovostnej rezervy na úrovni finančnej potreby na najbližšie 4 mesiace, čo zmenilo prognózu úrokových nákladov dlhu a hrubého dlhu (tabuľka 20).

Tab 20: Úprava salda VS a hrubého dlhu v základnom scenári (ESA2010, % HDP)

	2017	2018	2019	2020
1. Saldo VS v základnom scenári	-1,2	-0,7	-0,2	0,4
2. Vplyv zmien vo výdavkoch na dôchodky	0,1	0,1	0,0	0,1
3. Zmena úrokových nákladov (hotovostná rezerva na úrovni 4 mesiacov, výdavky na dôchodky)	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Upravené saldo VS - NPC scenár (1+2+3)	-1,1	-0,6	-0,2	0,4
5. Hrubý dlh VS - základný scenár	50,8	48,8	46,1	43,1
6. Hrubý dlh VS - NPC scenár	49,0	47,1	48,0	43,5

Zdroj: RRZ

Takto upravené saldo NPC scenára sa v ďalšom kroku očistilo o faktory potrebné pre vyčíslenie zmeny štrukturálneho salda. Jednorazové vplyvy boli v tomto prípade rovnaké ako v strednodobej prognóze RRZ vychádzajúcej z programu stability. Odhad cyklickej zložky je prevzatý zo základného scenára (vychádza zo základného makroekonomického scenára za predpokladu nezmenených politík⁴³).

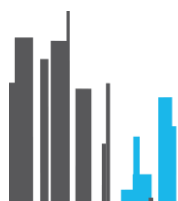
Tab 21: Zmena štrukturálneho salda VS v NPC scenári (ESA2010, % HDP)

	2016	2017	2018	2019	2020
1. Saldo verejnej správy	-1,7	-1,1	-0,6	-0,2	0,4
2. Cyklická zložka	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2
3. Jednorazové efekty	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Štrukturálne saldo (1-2-3)	-1,8	-1,1	-0,7	-0,3	0,2
5. Zmena štrukturálneho salda (Δ4)	-	0,7	0,4	0,4	0,5
- vplyv zmien v daniach prijatých v roku 2016	-	0,3	0,3	0,3	0,3

Zdroj: RRZ

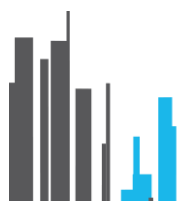
Keďže základný scenár zahŕňa opatrenia prijaté v priebehu roku 2016 (napríklad viaceré zmeny v daniach schválené v roku 2016 s účinnosťou od roku 2017 a neskôr), výsledok neposkytuje

⁴³ Viac informácií k základnému makroekonomickému scenáru je v boxe 2, na str. 13 [Správy o dlhodobej udržateľnosti verejných financií za rok 2016](#) (analytický dokument, apríl 2017).

ucelený obraz o opatreniach vlády prijatých na rok 2017. Na zlepšení štrukturálneho salda v roku 2017 o 0,7 % HDP v porovnaní s NPC scenárom sa podieľajú aj takéto opatrenia, pričom ich vplyv by mal byť približne vo výške 0,3 % HDP⁴⁴. Keďže vplyv zmien v daniach je v každom roku rovnaký, odhadované zmeny štrukturálneho salda v NPC scenári v rokoch 2018 až 2020 nie sú týmto skreslené.

⁴⁴ Uvedený údaj nie je v plnej miere porovnateľný s vyčíslanou zmenou štrukturálneho salda, keďže vplyvy daňových opatrení boli vyčíslané na základe odlišných predpokladov makroekonomického vývoja. Úplná porovnateľnosť by sa dosiahla v prípade, že by sa celý základný scenár a daňové opatrenia prepočítali pri rovnakých makroekonomických predpokladoch (zo základného makroekonomického scenára by boli vylúčené uvedené opatrenia). Vzhľadom na časovú náročnosť a skôr doplnkový charakter vypočítaných ukazovateľov v roku 2017 pri hodnotení strednodobých cieľov, RRZ tento prepočet neurobila.

Príloha č. 6 – Zoznam jednorazových opatrení

Nasledujúca tabuľka prezentuje identifikované jednorazové vplyvy zahrnuté v odhade RRZ v rokoch 2016 až 2020, ktoré boli zohľadnené pri výpočte štrukturálneho salda v zmysle metodiky RRZ⁴⁵.

Tab 22: Jednorazové vplyvy v rokoch 2016-2020 (ESA2010, % HDP)

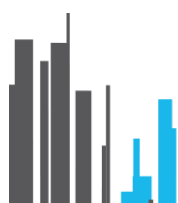
	2016	2017	2018	2019	2020
imputácia DPH z PPP projektu	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01
pokuta PMÚ	-0,03	-	-	-	-
vratky domácnostiam za spotrebu plynu	-0,06	-	-	-	-
dividendy	0,19	-	-	-	-
CELKOVO	0,10	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01

Zdroj: RRZ

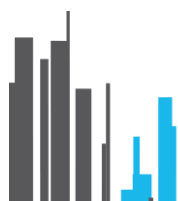
- Úhrada DPH z PPP projektu** – V roku 2011 bol schodok rozpočtu jednorazovo pozitívne ovplyvnený imputáciou pohľadávky voči spoločnosti Granvia v dôsledku zaplatenia DPH spojenou s PPP projektom R1 vo výške 174 mil. eur. Počas nasledujúcich 30 rokov sa bude stav poskytnutého preddavku každoročne znižovať o alikvotnú časť vo výške 5,79 mil. eur. Táto suma každoročne negatívne ovplyvní schodok rozpočtu VS počas obdobia 30 rokov.
- Dividendy** - Predstavujú jednorazové príjmy z vyplácania dividend nesúvisiacich s riadnym výsledkom hospodárenia spoločnosti v príslušnom roku, prípadne osobitné dohody vo vyplácaní dividend medzi štátom a zvyšnými akcionármi. V roku 2016 týmto príjmom podľa prepočtov RRZ zodpovedá suma 156 mil. eur z vyplatených dividend od spoločnosti Slovenský plynárenský priemysel.
- Vratka domácnostiam za spotrebu plynu** - V roku 2016 budú výdavky VS jednorazovo ovplyvnené opatrením vlády z júla 2015 v rámci prvého sociálneho balíčka. Opatrenie sa týka domácností využívajúcich plyn na varenie, ohrev vody, či na vykurovanie. Vratku domácnostiam za plyn začalo MH SR vyplácať koncom januára 2016 a predstavuje cca 6 % z ročnej platby domácností za dodávku plynu. Vplyv na saldo VS predstavuje 46 mil. eur v roku 2016.
- Pokuta protimonopolného úradu** - Protimonopolný úrad (PMÚ) v októbri 2006 rozhodol o tom, že spoločnosti Strabag a.s., Doprastav, a.s., BETAMONT s.r.o., Inžinierske stavby, a.s., Skanska DS a.s., Mota – Engil, Engenharia e Construção, S.A. uzavreli kartelovú dohodu a porušili tak ustanovenia zákona o ochrane hospodárskej súťaže a Zmluvu o fungovaní Európskej únie. Dohoda sa týkala verejnej súťaže výstavby prvého úseku diaľnice D1 Mengusovce – Jánovce. Najvyšší súd SR dňa 30. 12. 2013 potvrdil oprávnenosť pokuty PMÚ vo výške 44,8 mil. eur⁴⁶, čo malo pozitívny jednorazový vplyv na nedaňové príjmy v roku 2014. Spoločnosti sa voči rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR odvolali, avšak ten v novembri 2016 pokutu opätovne potvrdil. Časť spoločností záväzok voči PMÚ uhradila, pričom zvyšná

⁴⁵ V rámci hodnotenia štrukturálneho salda na účely európskych fiškálnych pravidiel MF SR (napr. Program stability Slovenskej republiky na roky 2015 až 2018 alebo Návrh rozpočtového plánu SR na rok 2016) zohľadňuje iba opatrenia v súlade s výkladom jednorazových opatrení Európskou komisiou. EK nezverejňuje detailnú metodológiu a zoznam jednorazových vplyvov spolu so zdôvodnením.

⁴⁶ Z tejto sumy predstavovala pokuta voči spoločnosti Strabag a.s. 12,2 mil. eur, Doprastav, a.s. 6,6 mil. eur, BETAMONT s.r.o. 3,0 mil. eur, Inžinierske stavby, a.s. 130 tis. eur, Skanska DS a.s. 9,0 mil. eur, Mota – Engil, Engenharia e Construção, S.A. 13,9 mil. eur.

časť vo výške 26,1 mil. eur (nezaplatená pokuta od spoločností Mota – Engil, Engenharia e Construção, S.A. a Strabag a.s.) prešla na Slovenskú konsolidačnú, a.s. a negatívne ovplyvnila saldo VS v roku 2016.

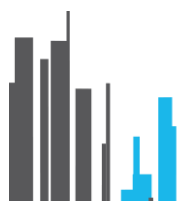
Príloha č. 7 – Bilancia príjmov a výdavkov verejnej správy

Tab 23: Bilancia príjmov a vývoj výdavkov verejnej správy (ESA2010, mil. eur)

	2017 R	2017 OS	2018 PS	2019 PS	2020 PS
Príjmy spolu	33 450,1	33 566,6	34 581,0	36 677,9	38 233,2
Daňové príjmy	15 594,2	15 586,1	16 317,7	17 119,5	17 969,2
Dane z produkcie a dovozu	9 138,4	9 202,9	9 548,6	9 952,2	10 345,3
- Daň z pridanej hodnoty (spolu so zdrojom EÚ)	5 759,7	5 835,0	6 044,0	6 318,0	6 613,8
- Spotrebné dane	2 259,8	2 275,2	2 338,1	2 435,5	2 500,3
- Dovočné clo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Dane z majetku a iné	241,7	251,9	257,7	263,5	268,4
Bežné dane z dôchodkov, majetku	6 455,8	6 383,2	6 769,1	7 167,3	7 624,0
- Daň z príjmov fyzických osôb	2 802,8	2 845,0	3 036,8	3 242,7	3 442,0
- Daň z príjmov právnických osôb	2 984,3	2 870,4	2 983,0	3 218,5	3 452,5
- Daň z príjmov vyberaná zrážkou	190,0	179,6	253,4	257,9	269,0
- Daň z príjmov - emisie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Dane z majetku a iné	111,4	116,4	118,8	121,1	123,5
Dane z kapitálu	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Príspevky na sociálne zabezpečenie	12 033,6	12 215,8	12 779,5	13 441,6	14 188,3
Skutočné príspevky na sociálne zabezpečenie spolu	11 857,3	12 039,1	12 601,3	13 263,0	14 009,6
Imputované príspevky na sociálne zabezpečenie	176,4	176,7	178,2	178,6	178,7
Nedaňové príjmy	3 935,1	4 009,3	3 985,0	4 039,8	4 079,5
Tržby	3 387,1	3 431,7	3 445,4	3 493,2	3 530,2
Dôchodky z majetku, z ktorých	547,9	577,5	539,6	546,6	549,2
- Dividendy	452,4	481,8	449,6	456,4	456,7
- Úroky	43,4	43,7	38,2	38,3	40,7
Granty a transfery	1 887,2	1 755,4	1 498,8	2 077,0	1 996,2
z toho: z EÚ	1 148,6	999,9	791,8	1 374,5	1 332,7
Výdavky spolu	34 533,6	34 615,4	35 027,8	36 677,9	38 233,2
Bežné výdavky	31 272,9	31 458,6	32 356,5	33 971,0	35 107,8
Kompenzácie zamestnancov	7 342,7	7 528,8	8 039,2	8 590,2	8 906,4
Medzispotreba	4 717,1	4 788,9	4 700,4	4 824,7	5 013,3
Dane	49,8	49,8	50,8	49,8	49,8
Subvencie	479,6	491,6	427,1	432,5	433,6
Dôchodky z majetku	1 126,7	1 106,2	1 137,1	1 124,4	1 080,2
- Úrokové náklady	1 126,7	1 106,2	1 137,1	1 124,4	1 080,2
Celkové sociálne transfery	15 639,4	15 709,3	16 214,9	16 792,2	17 391,9
- Sociálne dávky okrem natur. soc. transferov	11 405,4	11 438,1	11 742,5	12 069,2	12 383,8
Aktívne opatrenia trhu práce	73,5	72,2	55,6	58,9	58,5
Nemocenské dávky	543,5	562,7	605,4	643,9	684,0
Dôchodkové dávky	7 149,7	7 132,6	7 356,7	7 587,7	7 773,8
Dávky v nezamestnanosti	153,1	163,9	147,5	133,0	129,7
Štátne sociálne dávky a podpora	1 374,4	1 374,2	1 398,1	1 416,1	1 442,3
Plat. poisťné za skupiny osôb ustan. zákonom	1 430,5	1 451,2	1 481,7	1 533,4	1 599,2
- Naturálne sociálne transfery (zdrav. zariadenia)	4 234,0	4 271,2	4 472,4	4 723,0	5 008,2
Ostatné bežné transfery	1 917,6	1 784,0	1 787,0	2 157,2	2 232,5
z toho: Odvody do rozpočtu EÚ	673,0	657,3	788,1	845,1	875,1
Kapitálové výdavky	3 260,7	3 156,7	2 671,3	2 706,9	3 125,4
Kapitálové investície	2 979,8	2 830,7	2 397,0	2 433,9	2 856,6
Kapitálové transfery	280,9	326,1	274,3	273,0	268,7
Čisté pôžičky poskytnuté / prijaté	-1 083,5	-1 048,8	-446,8	0,0	0,0

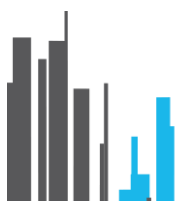
Zdroj: MF SR

Tab 24: Bilancia príjmov a vývoj výdavkov verejnej správy (ESA2010, % HDP)

	2017 R	2017 OS	2018 PS	2019 PS	2020 PS
Príjmy spolu	39,83	39,69	38,70	38,58	37,96
Daňové príjmy	18,57	18,43	18,26	18,01	17,84
Dane z produkcie a dovozu	10,88	10,88	10,69	10,47	10,27
- Daň z pridanej hodnoty (spolu so zdrojom EÚ)	6,86	6,90	6,76	6,65	6,57
- Spotrebné dane	2,69	2,69	2,62	2,56	2,48
- Dovozné clo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Dane z majetku a iné	0,29	0,30	0,29	0,28	0,27
Bežné dane z dôchodkov, majetku	7,69	7,55	7,58	7,54	7,57
- Daň z príjmov fyzických osôb	3,34	3,36	3,40	3,41	3,42
- Daň z príjmov právnických osôb	3,55	3,39	3,34	3,39	3,43
- Daň z príjmov vyberaná zrážkou	0,23	0,21	0,28	0,27	0,27
- Daň z príjmov - emisie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Dane z majetku a iné	0,13	0,14	0,13	0,13	0,12
Dane z kapitálu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Príspevky na sociálne zabezpečenie	14,33	14,44	14,30	14,14	14,09
Skutočné príspevky na sociálne zabezpečenie spolu	14,12	14,23	14,10	13,95	13,91
Imputované príspevky na sociálne zabezpečenie	0,21	0,21	0,20	0,19	0,18
Nedaňové príjmy	4,69	4,74	4,46	4,25	4,05
Tržby	4,03	4,06	3,86	3,67	3,50
Dôchodky z majetku, z ktorých	0,65	0,68	0,60	0,57	0,55
- Dividendy	0,54	0,57	0,50	0,48	0,45
- Úroky	0,05	0,05	0,04	0,04	0,04
Granty a transfery	2,25	2,08	1,68	2,18	1,98
z toho: z EÚ	1,37	1,18	0,89	1,45	1,32
Výdavky spolu	41,12	40,93	39,20	38,58	37,96
Bežné výdavky	37,23	37,19	36,21	35,73	34,85
Kompenzácie zamestnancov	8,74	8,90	9,00	9,04	8,84
Medzis potreba	5,62	5,66	5,26	5,07	4,98
Dane	0,06	0,06	0,06	0,05	0,05
Subvencie	0,57	0,58	0,48	0,45	0,43
Dôchodky z majetku	1,34	1,31	1,27	1,18	1,07
- Úrokové náklady	1,34	1,31	1,27	1,18	1,07
Celkové sociálne transfery	18,62	18,57	18,15	17,66	17,27
- Sociálne dávky okrem natur. soc. transferov	13,58	13,52	13,14	12,69	12,29
Aktívne opatrenia trhu práce	0,09	0,09	0,06	0,06	0,06
Nemocenské dávky	0,65	0,67	0,68	0,68	0,68
Dôchodkové dávky	8,51	8,43	8,23	7,98	7,72
Dávky v nezamestnanosti	0,18	0,19	0,17	0,14	0,13
Štátne sociálne dávky a podpora	1,64	1,62	1,56	1,49	1,43
Plat. poisťné za skupiny osôb ustan. zákonom	1,70	1,72	1,66	1,61	1,59
- Naturálne sociálne transfery (zdrav. zariadenia)	5,04	5,05	5,01	4,97	4,97
Ostatné bežné transfery	2,28	2,11	2,00	2,27	2,22
z toho: Odvody do rozpočtu EÚ	0,80	0,78	0,88	0,89	0,87
Kapitálové výdavky	3,88	3,73	2,99	2,85	3,10
Kapitálové investície	3,55	3,35	2,68	2,56	2,84
Kapitálové transfery	0,33	0,39	0,31	0,29	0,27
Čisté pôžičky poskytnuté / prijaté	-1,29	-1,24	-0,50	0,00	0,00

Zdroj: MF SR

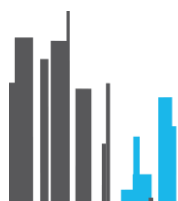

Príloha č. 8 – Štruktúra a vývoj výdavkov verejnej správy

Tab 25: Štruktúra a vývoj výdavkov verejnej správy (ESA2010, mil. eur)

	2017 OS	2018 PS	2019 PS	2020 PS
Celkové výdavky	34 615,4	35 027,8	36 677,9	38 233,2
- EÚ výdavky	999,9	791,8	1 374,5	1 332,7
- spolufinancovanie	528,0	297,9	475,3	507,5
- platené úroky	1 106,2	1 137,1	1 124,4	1 080,2
- poistné platené štátom	1 451,2	1 481,7	1 533,4	1 599,2
- odvody do rozpočtu EÚ	657,3	788,1	845,1	875,1
Upravené výdavky	29 872,7	30 531,1	31 325,1	32 838,5
Prevádzkové	13 987,1	14 316,9	14 791,4	15 365,2
medziročná zmena (%)		2,4	3,3	3,9
Kompenzácie zamestnancov	7 482,2	7 982,3	8 512,7	8 828,9
Mzdy a platy	5 436,4	5 830,0	6 237,5	6 467,5
Sociálne príspevky zamestnávateľov	2 045,8	2 152,2	2 275,2	2 361,4
Medzispotreba	4 374,1	4 326,4	3 962,2	4 179,5
Dane	49,8	50,8	49,8	49,8
Subvencie	341,7	331,4	332,1	333,2
Dotácie do poľnohospodárstva	31,3	23,7	23,7	23,7
Dotácie do dopravy	162,9	167,9	168,5	169,6
Železničná doprava	8,9	8,6	8,4	8,4
Autobusová doprava	153,0	158,3	159,1	160,2
Ostatné	147,5	139,8	139,8	139,8
Celkové sociálne transfery	681,2	697,4	696,3	696,3
Ostatné bežné transfery	1 058,1	928,7	1 238,2	1 277,5
Dané legislatívou	13 620,0	14 081,4	14 608,7	15 149,2
medziročná zmena (%)		3,4	3,7	3,7
Celkové sociálne transfery	13 553,5	14 012,9	14 535,8	15 070,2
Sociálne dávky okrem naturálnych soc. transferov	9 282,3	9 540,5	9 812,9	10 062,1
Aktívne opatrenia trhu práce	48,8	32,8	32,2	32,2
Nemocenské dávky	562,7	605,4	643,9	684,0
Dôchodkové dávky zo starobného a invalidného	7 132,6	7 356,7	7 587,7	7 773,8
Dávky v nezamestnanosti	163,9	147,5	133,0	129,7
Štátne sociálne dávky a podpora	1 374,2	1 398,1	1 416,1	1 442,3
na prídavok na dieťa	314,3	316,0	320,7	326,0
na príspevok pri narodení dieťaťa a prís. rodičom	40,2	44,6	45,4	46,2
na rodičovský príspevok	362,9	374,0	380,1	387,1
na dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke	197,3	156,8	154,1	151,2
na peňažné príspevky na kompenzáciu	259,3	267,8	279,4	289,0
ostatné	200,3	239,0	236,4	242,9
Naturálne sociálne transfery	4 271,2	4 472,4	4 723,0	5 008,2
Ostatné bežné transfery	66,5	68,5	72,9	79,0
z toho: 2% z daní na verejnoprospešný účel	66,5	68,5	72,9	79,0
Kapitálové	2 265,6	2 132,7	1 925,0	2 324,0
medziročná zmena (%)		-5,9	-9,7	20,7
Kapitálové investície	2 055,6	1 906,2	1 752,2	2 174,9
Kapitálové transfery	210,0	226,5	172,8	149,1

Zdroj: MF SR, RRZ

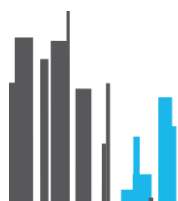

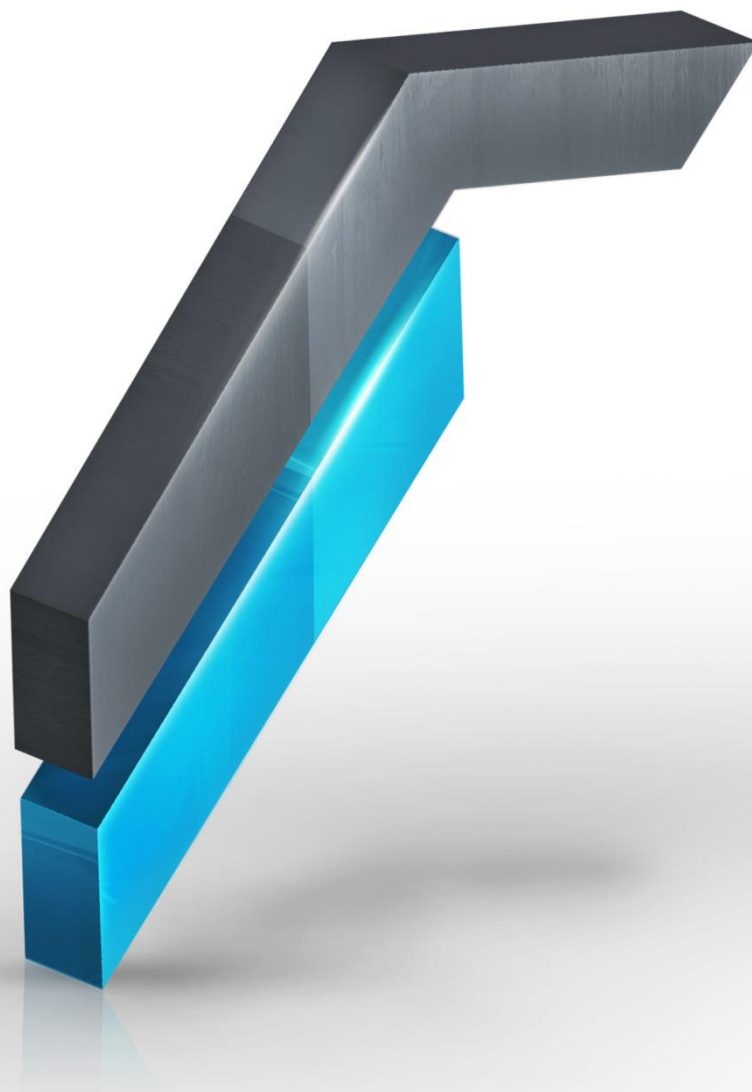
Príloha č. 9 – Hospodárenie subjektov verejnej správy

Tab 26: Hospodárenie subjektov verejnej správy (ESA2010, tis. eur)

	2017 R	2017 OS	2018 PS	2019 PS	2020 PS
A. Štátny rozpočet	-1 722 309	-1 725 575	-1 146 951	-741 054	-757 305
B. Ostatné subjekty rozpočtu VS spolu	638 820	676 779	700 196	741 054	757 305
Obce	123 515	158 097	156 937	152 808	137 892
Dopravné podniky miest (BA, BB, ZA, KE)	3 420	3 420	9 270	2 999	3 500
Vyššie územné celky	109 903	118 200	85 143	83 379	105 445
Sociálna poisťovňa	36 889	45 823	39 435	42 633	43 038
Verejné zdravotné poistenie	14 566	33 512	31 971	42 807	52 640
Národný jadrový fond	94 003	94 003	122 464	142 057	145 251
FNM SR / MH Manažment, a. s.	-3 950	-3 946	-4 022	-3 010	-2 940
Environmentálny fond	113 514	112 786	130 012	131 062	131 111
Štátny fond rozvoja bývania	48 055	48 055	45 254	45 096	44 943
Úrad pre dohľad nad ZS	924	-1 777	1 081	1 110	1 110
Slovenský pozemkový fond	-917	-917	9 194	9 154	9 154
Slovenská konsolidačná, a. s.	1 542	1 542	37	-123	-575
Verejné vysoké školy	178	212	203	203	203
Rozhlas a televízia Slovenska	168	168	140	140	140
TASR	141	0	46	33	41
Úrad pre dohľad nad výkonom auditu	0	-80	-110	-84	-84
Audiovizuálny fond	-194	0	0	0	0
Kancelária RRZ	-148	46	-102	-102	-102
Železnice SR	0	0	0	0	0
Železničná spoločnosť Slovensko	-4 256	-4 256	-6 719	-17 449	-18 480
NDS	53 009	53 009	36 965	36 965	35 795
EOSA	62 654	37 252	66 828	67 884	65 983
EXIMBANKA SR	100	100	120	100	90
Fond na podporu vzdelávania	203	203	248	230	205
Recyklačný fond	-2 182	-2 182	0	0	0
Zdravotnícke zariadenia	-1 169	-1 169	-14 447	-66	6 573
Fond na podporu umenia	0	-340	-20	-20	-20
Fond na podporu kultúry národn. menšín	-	0	0	0	0
MH Invest	0	0	-204	61	1064
MH Invest II.	0	0	-655	-655	-655
JAVYS	0	-3 834	-5 037	5 228	-4 591
Príspevkové organizácie spolu	-11 148	-11 148	-3 836	-1 386	574
Rozpočet verejnej správy spolu	-1 083 489	-1 048 796	-446 755	0	0
<i>Podiel rozpočtu verejnej správy v % na HDP</i>	<i>-1,29</i>	<i>-1,24</i>	<i>-0,50</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Zdroj: MF SR

Kancelária Rady pre
rozpočtovú zodpovednosť

Imricha Karvaša 1
Bratislava 1
813 25
Slovakia

www.rozpoctovarada.sk